

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA" ("LIBERTY")
 THE RUTHENIAN WEEKLY
 published every Thursday by
 The Little Russian Nat'l Union
 of America
 at
 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
 Subscription:
 per year \$2.00 To Europe:
 half year 1.00 per year \$2.50
 single copy .05 3 half year 1.25

СВОБОДА

УРЯДОВИЙ ОРГАН Р. Н. СОЮЗА В АМЕРИЦІ "SVOBODA" OFFICIAL ORGAN OF THE L. R. NAT'L UNION OF AMERICA

ЗАПОМ. 1893 РОКУ.
"СВОБОДА" ("LIBERTY")
 ВКЛЮЧАЄ КОЖДОГО ПОНЕДІЛКА
 ВИДАЄ
 „РУСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ“
 в Америці
 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
 Передплата:
 на рік \$2.00 До Європи:
 на пів року 1.00 на рік \$2.50
 поод. вихід .05 на пів року 1.25

РІК XXII. Джерзи Сіті, Н. Дж., четвер, 4-го червня 1914.

Ч. 23.

121

COL. XXII.

Jersey City, N. J., Thursday, June 4, 1914.

N. 23.

До відома всім відділам і членам Руського Народного Союзу в Америці.

По догеті і зрілій розвазі, маючи на цілі єдино тільки добро нашої Організації, Головний Екзекутивний Комітет Р. Н. Союзу на своїм засіданні дня 26-го мая б. р., похористовуючись §§ 91 і 93 статута Р. Н. Союзу, рішив силікати і отсим проголошує, що

ХІІІ-ТА ЗВИЧАЙНА ГОЛОВНА КОНВЕНЦІЯ Р. Н. СОЮЗА В АМЕРИЦІ

відбуде ся почавши від дня 7-го вересня (септембра) 1914 року в місті Buffalo, N. Y.

Позаяк §. 9 поправлених статутів Р. Н. Союзу в Америці, показав ся неконституційним і незгідним із загальними законами державними щодо обмеження числа членів у відділі, для того всі відділи Р. Н. Союзу в Америці згідно з §. 9 статута Р. Н. Союзу (але оригінальним), котрі сповнили всі приписи і постанови, означені статутом тої організації, мають право вибору делегата на висше згадану ХІІІ-ту Головну Конвенцію.

Вибір делегата має відбутися ся протягом місяця червня (юнія) с. р. так, щоби до 7-го липня (юлія) с. р. всі делегати були вибрані, як також їх імена і адреси були заслані до Головного Уряду Р. Н. Союзу на руки рекордового секретаря.

Жаде відділ Р. Н. Союзу, котрий не був членом Організації що найменше шість місяців до дня Конвенції, не має права до вибору делегата.

Відділи, котрі мають право до більше ніж одного голосу, застосують ся до §§ 17 і 18 статута.

Делегатом на Конвенцію може бути вибраний кожний член Р. Н. Союзу, котрий є що найменше 6 місяців членом дотичного відділу і Р. Н. Союзу, та вміє читати і писати.

Ніякий відділ не може вибрати за делегата такого члена, котрий є рівночасно чи то головним чи місцевим урядником иншої подібної організації.

Відділи, котрі не хотять висилати делегатів, а хотіли би бути заступленими на Конвенції, мають застосувати ся до § 15.

Місце конвенційної галі і порядок Конвенції оголосить ся пізніше.

Дано в Джерзи Сіті, Н. Дж., дня 26-го мая 1914 року.

ДМ. КАПІТУЛА, предсідатель,

АЛ. ШАРШОНЬ, касієр,

С. ЯДЛОВСЬКИЙ, фінанс. секретар,

М. УГОРЧАН, рекорд. секретар.

СТРАШНА КАТАСТРОФА НА РІЦІ СВ. ЛАВРЕНТІЯ.

969 ЛЮДИЙ УТРАТИЛО ЖИТЕ.

Велика катастрофа, яка належить до найстрашніших випадків того рода в історії людства, мала місце послідньої п'ятниці досвіта. При усті великої ріки св. Лаврентія, недалеко морської ліхтарні в Фатер Пойнт і рибачього села Ріпусні, в провінції Квібек, Канада, пішов на дно ріки великий пошто-вий корабель „Емпрес оф Аерленд“, який був власністю тов. „Кенедієн Па-сіфік Рейлрод“. Нещасте впало так несподівано, що велика часть подорож-них, які спали в кабінах, потонули, не маючи поняття про ціле нещасте.

Після остаточних обчислень жертви в людях представляють ся як слідує: На 1367 подорожних і залоги корабля згинуло 55 подорожних і-ої кляси, 688 подорожних II-ої і III-ої кляси, 226 о-сіб з залоги корабля — разом згинуло 969 людей.

Прийчиною катастрофи було зударен-ня корабля „Емпрес оф Аерленд“ з дан-ським кораблем „Сторетад“, який в'їз-ла дупок угля. Ушкоджене корабля „Ем-прес оф Аерленд“ було так сильно, що в кількох мінутах вода заляла цілий ко-рабель. По зударенню минуло всего 16 мінут, а корабель пішов на дно ріки, позбавляючи тисячу людей життя.

Перші дев'ять принесли осьякий о-пис сего страшного нещастя:

Сильна мрака залягла ріку. Кора-бель „Емпрес оф Аерленд“, який день перед тим опустив Квібек, їдучи до Лі-верпула в Англію, плыв дуже поволі. На-раз роздав ся великий гук. Корабель перекинувся на один бок на воду. Се корабель „Сторетад“ ударив цілою си-лою в бік корабля, роблячи великий о-твір. Все стало ся так несподівано, що ніхто не міг здати собі справи, що вла-стиво діє ся. Коли залога корабля пі-знала, що нема ніякого рятунку і що корабель мусить затонути, дано відпо-відні сигнали. На рятують вислано сей-час два кораблі „Лейді Евелін“ і „Ев-река“. Але поміч була вже за пізна-бо корабель вже пішов на дно ріки, а на воді пливало лише кілька рятуючих ло-док і люди, добуваючі послідних сил у борбі між життям а смертю.

До скорого затоплення корабля при-чинили ся також і експлозія, яка по-встала сейчас по зударенню. Іменно, коли вода дісталася до огрітій кіліи, вини-кло до сильного вибуху, внаслідок чо-го корабель розпав ся на дві часті.

З виратуваних жертв 22 людей по-мерло в короткім часі з причини відне-сених ран і сильного ослаблення. Вира-туваних перевезено найбільшим поїз-дом до Квібеку і уміщено в шпиталях.

Повисла катастрофа иригадус щодо числа жертв на недавню катастрофу з „Титаніком“, з тою однак ріжницею, що „Титанік“ затонув серед моря, а „Емпрес оф Аерленд“ в ріці недалеко від берега.

Хто властиво завинив, чи капітан одного чи другого корабля спричинив катастрофу, се розяснить слідство, яке переводить канадійське правительство.

ГАЛИЦЬКА НЕДОЛЯ.

ПОЛЬСЬКА ГОСПОДАРКА.

До львівського українського днєв-ника „Діла“ пишуть з камінецького по-віта:

Розділюване правительственной під-моги для потерпілих селян в Каміне-ччині іде разячо польським способом. Староста Ділиц обмежив у себе рату-кову акцію лиш до бараболі, котрі те-пер тратять вже смак, кінчать ся і пе-чуть ся та яко харч не представляють сеї вартости, що риж, пшона і т. п.

Староста Ділиц узглядює в ціло-сті якраз тих з котрих більшість могла би обійти ся без підмоги, а найбільш-них віденас з нічим.

В додатку при обділюванню цілих сіл штурдус так зручно, що польські меншости одержують все більшість підмоги. (Наприклад: Ясениця польська в порівнянню з руською, Горині і т. д.)

Всякі протести і жалоби покривдже-них лишають ся без успіху.

Загально домагають ся, щоб ц. к. намісництво цювірило ті кривди та як найскорше зарядило, що треба.

Посол Сігалевич наслідком одер-жаних жалоб був у намісництві та жа-дав як найрішучіших заряджень, — і се йому обіцяно.

НОВЕ НЕЩАСТЕ ГАЛИЦЬКИХ ХЛІБОРОБІВ.

По двох а властиво по трох роках неждано селяни стягнули ся з остан-нього, щоб обійти на сей рік поля, в на-дій, що прещі настануть раз літній ча-си. І спочатку засіви виглядали добре, аж нараз — як пишуть до львівського днєвника „Діла“ з Богороданичини — кинули ся хробаки. Се сиві гусениці, довгі на 1 сантиметр, а зидють всякі земні плоди, як жито, ячмінь, горох, а

навіть коноплі, лен та капуста і т. д. Та пова язва знищила цілком засіви, як, що жива пропала; а кинула ся зона такою масою, що хробаки лаять-криють по землі, та дорогою не дають перейти. Хлібороби безсилі супроти сеї язви.

ЗВІРСЬКИЙ НАПАД НА ПОСЛА СТАПІНСЬКОГО.

ЛЕДВИ ВИРАТУВАНО ЙОГО ВІД
СМЕРТИ.

З міста Тарнова, в західній Галич-чині, наспіла така телеграфічна вість: Дня 25. мая с. р. в однім селі коло Та-рнова відбуло ся віче польських льодо-вців, на яке прибув також оснудатель сеї партії, її довголітний провідник, по-сол до парламенту і до союму п. Іван Стапінський. На вічу вголосив він про-мову, в якій остро виступив проти бу-вального польського міністра Длугоша за його обманства і перекупства. Але ме-жи вічевиками прихильниками Длугоша були в переважачій більшості, а при-хильників Стапінського було дуже ма-ло. Тому то вони, користуючи зі своєї переваги, не дали йому говорити, ки-нули ся на нього і повалили на землю. Коли посол Стапінський лежав на землі, тоді розпочина підита банда Длугоша зачала бити його в нелюдський спо-сіб. Били його довший час дручинами і по-пали ногами. Аж коли посол Ста-пінський був цілий облантний кровю і лежав зовсім непри-томний, розбишчаки перестали над ним знущатися.

Але роздали ся оклики на саді: „За-бісь скреф! Утоп! Повесять!“

Сі оклики додали розбишчам духа і вони таки постановили вбити посла Стапінського, лише не знали, якою смертю згладити його зі світа. Тож уже зачали радити ся, чи повісити його, чи втопити. Але власне під-тає тої наради прибігло до саді кількох жандармів, котрі надійшли зі сусіднього села, а на поклик кількох господарів бігом побігли на віче. Тут вони видер-ли з рук дикої товпи отікаючого з крові Стапінського, а всіх розбишчаків арештували. Справою займав ся уже суд в Тарнові.

Посол Стапінський ціле своє життя посвятив для справи польських хло-пів; заложив львову партію і більше як чверть століття для неї працював, а тепер діждав ся від тих людей, для ко-трих тільки напружував ся, такої за-

плати. Вираді похитнув ся він був у своїй політиці, коли увійшов в спілку з польськими дідгачами, але напасники побігли його не за се, бо вони були о-руддем Длугоша, котрий ішов і тепер готовий піти на службу дідгачам, яких власне в останнім часі покинув п. Ста-пінський та остро поборював. Сей на-пад дуже сумно свідчить про поль-ських селян (Мазурів), котрі в такий звірський спосіб обійняли ся зі своїм дуже заслуженим чоловіком.

У нас такого нападу на політичного діяча, без огляду на партійні ріжниці, не було і певно ніколи не буде, а се свідчить, що наш нарід культурно да-леко висше стоїть від польського.

ВЕЛИКЕ СВЯТО ШЕВЧЕНКА В НЬО ЙОРКУ.

ВЕЛИЧАВИЙ ПОХІД І КОНЦЕРТ.

Дня 30-го мая обходили ньюорські Українці велике свято — 100-літніх роковин уродін Тараса Шевченка.

Такого величавого українського свята ще не було на американській землі. Се перна така велична і гро-мадна маніфестація не лише в метро-полії Злучених Держав, але взагалі в Америці. Участь у святі взяла офіці-ально ціла українська колонія в Нью Йорку, зорганізована в 26 товариств.

Се вперше виступили українські ор-ганізації в Нью Йорку, без огляду на партійні ріжниці, солідарно і карно, щоби віддати поклін найбільшому си-нові України.

Вже вчасною порою пополудня зби-рали ся ньюорські Українці з усіх сто-рін міста в означених місцях відкн у-дали ся на місце збору при 7. улиці і там уформували ся в похід. Похід роз-почав ся о 4. годині. Взяло в нім участь 27 товариств, котрі виступили з від-знаками, прапорами і табличками з на-писами. Похід отворяв кінний відділ в казачьих строях. Відтак їхав повів, який тягнуло 4 білі коні, на котрім се-ред зелені, цвітів та синьо-жовтих лент і прапорів красував ся величавий портрет Тараса. Дальше йшло 16 дів-чат в народних строях, які несли ума-нену синьо-жовту ленту з написом: „І мене в сім'ї великій, в сім'ї вольній, новій, не забудьте поминути не зми-тихм словом!“ За ними йшли учасни-ки походу в числі около 6.000 при лу-ках 8-ох українських оркестр. Похід перейшов головними улицями, м. п. пе-реїшов принципною 5-тою евіею (званою улицю мілонерів), де розки-

недо 10 тисяч брошур в англійській мо-ві про український нарід, про життя і творчість Шевченка та заборону свята Кобааря на російській Україні.

Похід закінчив ся о 7. годині на 11. улиці біля „Вебстер Гол“, де від-був ся концерт. Сала була заповнена по береги; учасників концерту було до 4.000. Богато відійшло іза браку мі-ста. Концерт зачав ся о 8. годині гар-ною промовою місцевого пароха о. М. Підгорського. Потім промовив деле-гат в імені 37-ох польських товариств, які вислали на свято своїх відіоручни-ків, і зложив у стіп поета вінець. Дальше вголосив гарну промову по англійськи про життя Шевченка та значіне його творчости для України як самостій-ної нації — Американець п. Шімап, регент університетів у стейті Нью Йорк. Мав прибути на свято ще професор ньюорського коломбійського універсе-тету п. Пріне, але іза несподіваного епізду на полудне прислав на свято тільки денешу з привітом. Офіція слі-дували продукції двох хорів „Угр. Ве-сін“ і „Укра. Хору“ під батуту шп. Климка і Коркорн, фортепианове сольо панни А. Смітвіни, баритонове сольо о. І. Рубльовича, скрипкове сольо п. Коркорн, дві декламації і сценічний образ „На Тарасовій Могилі“. Загалом цілий концерт випав під кожним оглядом артистично і виявив, що наші брата в Нью Йорку вложили чимало праці і за-ходу для приготування сього великого свята, яким достойно зарепрезентува-ли ся перед своїми і чужими.

ДО ОРГАНІЗАТОРІВ І ЧЛЕНІВ Р. Н. СОЮЗА.

Всього один місяць позістає для тих, хто хотять собі заслужити на гарну ю-вілейну пам'ятку від Р. Н. Союзу. Тому спішіть, щоби в тім посліднім місяці придбати відповідне число членів до Р. Н. Союзу. Користайте з нагоди!

СПРОСТОВАНЕ ДРУКАРСЬКОЇ ПОХИБКИ.

8114

В 21. числі „Своболи“ було помі-щене на стор 7-мій „Касове справоз-данє Р. Н. Союзу за місяць цвітень 1914 р.“ У тім справозданню випущено через неувату коректора одну стрічку, а саме: 191 . . . 63.35. З сього вихо-дить, що 191 щділ нашої організації сповнив свою повинність і наліслав до гол. каси розмет в квоті \$63.35.

НА ЗАПОМОГОВИЙ ФОНД ДЛЯ ГОЛОДУЮЧИХ В ГАЛИЧИНІ.

В останній тиждень надіслали жертви наступні:

261. Ст. Клер. Па. Братство Пресвя. Богородиці, від. 9 Р. Н. С.: збірка від членів на мітинг \$25.00

262. Віндзор Ланс. Конн. Братство сьв. Василія Вел., від. 238 Р. Н. С.: Бр. сьв. Василія Вел. \$5.00; М. Солек \$1.00; С. Шинкал, І. Рафа, М. Молчан, А. Чорнак, Ю. Струх і А. Келер по 50 ц.; Д. Шинкал, І. Шинкал, А. Чайка, Н. Рафа, А. Солек, А. Ковачко, І. Мокрицький, К. Павловський, А. Ярощук, К. Перекінка і М. Липий по 25 ц.; М. Фесляк, А. Москаль і М. Гвідь по 20 ц. Поштовою оплатою 10 ц. Разом \$12.25

263. Акрон. О. Братство Сомештія сьв. Духа, від. 295 Р. Н. С.: Бр. Сом. сьв. Духа \$5.00; М. Хребор \$2.00; Р. Гайовий \$1.00; М. Фенчик, П. Ворух, М. Стецьмак, Т. Галамай, Я. Кульчицький і Г. Гердак по 50 ц.; Г. Мокрицький, І. Мусат, І. Блажовський, Я. Іванчик, В. Полівка, Д. Вовчак, М. Шварца, М. Марич, М. Мираль, В. Шалетка, М. Арабовський, Д. Баранецький, Франка Гужовка і М. Новосельський по 25 ц.; М. Ворух 20 ц. Кошти пересилки 10 ц. Разом \$14.60

264. Нью Йорк. Н. Й. „Поміч в чужині“, від. 215 Р. Н. С.: збило зі своєї каси жертву в сумі \$10.00

265. Форд Сіті. Па. Тов. „Запорожська Січ“, від. 187 Р. Н. С.: М. Печенюк \$1.00; Я. Драган, Н. Телпий і Н. Цуп по 50 ц.; Д. Буряк, І. Телпий, О. Мещинин, І. Бобак, А. Бобак, П. Віслоцький, М. Глова, Л. Пелц, В. Вархольц, В. Шостачко, Ф. Вархольц, Ф. Джуган, І. Колодійчук, П. Маховський, М. Ковал, В. Сенько, В. Химка, Я. Станіславський, І. Крупицький, К. Віслоцький, Т. Пелц і Н. Драч по 25 ц.; І. Телпий, І. Мотало і М. Гандзарський по 20 ц.; І. Чолій, М. Дрозд і І. Бобак по 15 ц. Разом \$9.25

266. Глен Лайон. Па. Братство сьв. Ап. Петра і Павла, від. 27 Р. Н. С.: жертвувало з братської каси \$5.00

267. Нью Йорк. Н. Й. Вл. Василь Багрийчук зложив жертву в сумі \$1.00

268. Дунейн. Па. Братство сьв. Стефана, від. 268 Р. Н. С.: А. Костко, М. Фільо, М. Баран, Ф. Зубер, А. Мухомор, М. Леген, І. Гринько, М. Миліничак, І. Еван, Г. Козей, М. Невзба, М. Губинський і А. Невзба по 25 ц.; Я. Козей 15 ц. Разом \$3.40

269. Пітсбург. Па. Братство сьв. О. Ніколая, від. 53 Р. Н. С.: Бр. сьв. О. Ніколая \$10.00; М. Борго 50 ц.; А. Кінх, Д. Путор, В. Бомон, А. Дихтар, І. Запотоцький, П. Корковський, О. Валько і М. Дервонський по 25 ц.; Я. Біда 20 ц.; І. Беаубак, А. Ромончак, В. Саладзак і С. Кортяк по 10 ц.; Т. Дзябак 5 ц. Разом \$13.15

270. Шінаго. Ілл. Сестрицтво сьв. Ольги, від. 240 Р. Н. С.: Сестр. сьв. Ольги \$5.00; Юстина Грабовська, Анна Штандара, Ева Шеремета, Магдалина Гурняк, Текля Оленя, Марія Шевчук і Параня Каліновська по 25 ц. Разом \$6.75

271. Пассайн. Н. Дж. На акафисті, відправленим Веч. о. Евст. Сидоряком, зложили жертви наступні: Жертви без імен жертводавців \$26.14; Н. Н. \$10.00; о. Е. Сидорук \$2.36; С. Ягійло, В. Сметана, Ева Полівка, Анастасія Маті, Н. Березинський, Д. Олійник і Вікторія Дулик по \$1.00; Християн Ковальчик, Анна Шавіньська, Марія Лешко, Катерина Дуб, Теодозія Дзюбінська, Д. Скурівський, М. Сова, І. Галь, Марія Ябчанка, Анна Оріховська, А. Сорокіньський, І. Гук, М. Барна, М. Івашко, Н. Яцишин, Ф. Гладкий, О. Загієвич, Марія Голотак, Анна Дзюбінська, Катерина Мажук, Олена Ізак, Анна Русин, Настя Русин, Текля Кіміньська, Д. Смеркло і Н. Н. по 50 ц. Разом \$58.00

272. Стеффорд. Конн. Братство сьв. Арх. Михайла, від. 360 Р. Н. С.: Бр. сьв. Арх. Михайла \$10.00; Анна Савинська \$2.00; Я. Турчик, М. Савинський, Анна Токар, Марія Вовк, І. Каштанюк і Марія Каштанюк по \$1.00; Марія Корнишак 75 ц.; І. Кресан, В. Бреня, С. Мостовий, С. Серафим, Т. Вардзаль, В. Карий, І. Буянінський, П. Шинкал, Р. Шутер, М. Бойко, С. Бойко, І. Гірка, І. Прасяк, Евелія Мороз, В. Ямрога і Г. Бойко по 50 ц.; Анна Кушнір 35 ц.; П. Кость, Д. Кришак, Д. Малик, Т. Кулик, С. Чуч, І. Когут, Я. Хома, Г. Лаворак, С. Топольницький і М. Богдан по 25 ц.; М. Бадарик і А. Чайник по 20 ц. Разом \$30.00

273. Оліфант. Па. Тов. ім. Івана Франка, від. 387 Р. Н. С.: Тов. ім. Ів. Франка \$2.00; М. Івашко, Гур. Івашко, А. Шикітка і В. Ковальчук по \$1.00; П. Гведецький, Т. Шийка, Ю. Шийка, М. Яхвас, Г. Шийка, І. Марич, Гр. Івашко, Василь Симіт (ст.), П. Голонанчик і В. Костів по 50 ц.; І. Мазуркевич, Н. Кульмис, Г. Хомик, В. Сильків (мол.), П. Турів, В. Буяк (мол.), А. Боклах, І. Спридич, Н. Спридич, М. Спридич, А. Зілівка, І. Боклах, О. Шийка, М. Калюк, А. Симків і Ф. Шикітка по 25 ц. Разом \$15.00

274. Кінгстон. Па. Братство сьв. Арх. Михайла, від. 208 Р. Н. С.: Ю. Гавий, М. Соляк, М. Гавицький, І. Ясичак, Н. Русак, Г. Кузак, В. Кузьма, М. Миконич, С. Стівенс, Г. Зубко по 25 ц.; П. Попович 10 ц. Разом \$2.61

275. Шінаго. Ілл. Па. Іван Еліш зложив жертву на голодуючих в сумі \$1.00

276. Емералд. Па. Братство сьв. Арх. Михайла, від. 205 Р. Н. С.: Бр. сьв. Арх. Михайла \$5.00; Я. Грабар \$1.00; І. Гаврилик, І. Левицький, Ю. Ілліничак, І. Мула, Н. Рабик, О. Михайл, І. Петрик і І. Гмита по 25 ц.; І. Виступ 10 ц. Разом \$8.33

277. Савт Бетлегем. Па. На хрестинах у пп. Антона і Парані Гуралі зложили жертви на руки п. І. Малицького наступні: Добродії: М. Навроцька \$1.00; І. Дячук і Д. Карпович по 50 ц.; М. Ворух, І. Лидевич, П. Ворух, Р. Капдун, Я. Комонька, М. Капдун, В. Михайлів і М. Юркевич по 25 ц. Разом \$4.00

278. Нью Александрія. Па. Братство сьв. Ап. Петра і Павла, від. 82 Р. Н. С.: М. Лесів і О. Дамра по \$1.00; Я. Войтко і І. Мига по 50 ц.; М. Богоніс 30 ц.; І. Ярославський, Р. Вітві, Г. Вовк і І. Луців по 25 ц.; дрібними дэтками \$1.00. Разом \$5.40

279. Майнерсвіл. Па. а) Братство сьв. О. Ніколая, від. 78 Р. Н. С.: Бр. сьв. О. Ніколая \$10.00; о. Йосиф Педехович \$5.00; Г. Кравець, М. Падмар і С. Піхович по \$1.00; М. Ворух, М. Карабін, П. Пудельський, М. Козімор, А. Грес і А. Стажельський по 50 ц.; І. Якубовський 35 ц.; І. Польний, Т. Кіт, С. Веселовський, В. Равочий, А. Марцінко, В. Онушко, А. Гойсак, І. Педет, М. Червек, П. Стажельський, О. Маційовський, М. Пелех, І. Пелех, С. Мауэр, І. Селанчик, М. Іллар, М. Маційовський, П. Норах, Д. Файк, П. Брига, С. Карнос, Л. Вдовяк, А. Соколовський, І. Унат, С. Кучула, А. Гадух, А. Яворський і Анна Стефановська по 25 ц.; Н. Трипановський 15 ц.; С. Паліньський і Т. Вовчак по 10 ц. Разом \$28.70. Колекцією займалися пп. Йосиф Вайда і Іван Гуцул.

б) Збірка Вп. Парохіян угро-руської церкви сьв. Ап. Петра і Павла в Майнерсвіл. Парохіяни згаданой церкви зложили щедрі жертви для галицьких братів на руки свого пароха Веч. о. Йосифа Педеховича в квітці \$25.46. Обі збірки в Майнерсвіл вносять \$54.16

280. Вілімстат. Па. Парохіяни гр.-кат. церкви Сомештія сьв. Духа в Вілімстат, Па., зложили на руки свого пароха П. Педеховича жертву в квітці \$6.19.

Крім того жертвували на руки о. Й. Педеховича наступні: Добродії: В. Коцка, М. Пелюквіч, І. Фльорек і М. Ускока (холод.) по \$1.00; В. Музук, М. Якубовський, С. Зегібайло, А. Янковський і А. Каліновський по 50 ц.; І. Візьк, І. Врубель, А. Фльорек, Ф. Репкевич, І. Крепкович, М. Рошко і І. Сембер по 25 ц.; П. Фльорек 10 ц. Разом \$8.35

Обі збірки разом \$14.54

281. Мейфілд. Па. Братство сьв. Кирила і Методія, від. 21 Р. Н. С.: П. Сабат, І. Обух, Н. Ганьчак, С. Кузьмич, П. Гуреш, П. Кіхарт, І. Турнак, І. Крохта, О. Латанішин, Л. Чайковський, С. Чайковський, Н. Телок, І. Вадлак, С. Маркович, М. Каваш, Д. Говда, Анна Чайковська, Я. Адамчик, Розалія Жолудко, П. Павляк, Акіла Дзюничак, В. Дзюничак, О. Жолудко, С. Сабат і С. Кузьмич по 25 ц. Разом \$6.25

282. Балтімор. Мд. Сестрицтво сьв. Анни, від. 60 Р. Н. С.: Сестр. сьв. Анни \$2.00; С. Квока \$1.00; М. Клавчик, Я. Курделла, П. Міськів, П. Семенів і І. Ладна по 50 ц.; І. Варга, О. Лещинський, І. Семенів, Т. Рудяк, І. Букат, П. Семенів, О. Шандровський і Л. Турок по 25 ц.; М. Качмажик 10 ц. Разом \$7.60

283. Сондерленд. Масс. Братство сьв. Ап. Петра і Павла, від. 183 Р. Н. С.: Г. Жидик і Г. Бошко по 50 ц.; І. Мельник, І. Худзак, А. Худзак, М. Богославський, С. Басара, А. Карпота, Я. Адамчук, Г. Ціца, Я. Шеремета, С. Вучинський, А. Янішин, М. Ситник і Г. Гаранюк по 25 ц.; І. Журавель і Ф. Телера по 10 ц. Разом \$4.45

284. Скрентон. Па. Тов. „Скрентонський Воїн“ при церкві сьв. Володимира зложило на внесене дякоучителі п. Д. Каміньського жертву для голодуючих в сумі \$5.00

285. Тейлор. Па. Братство сьв. Кирила і Методія, від. 260 Р. Н. С.: зложило з братської каси жертву \$10.00

286. Шефілд. Па. Братство сьв. Антонія, від. 156 Р. Н. С.: Бр. сьв. Антонія \$5.00; Марія Туррай \$1.00; І. Дублянська, М. Косинський, М. Карвань, І. Ходань, В. Ружак, А. Стечишин, П. Станько, М. Заставний, М. Бонк і І. Шуль по 50 ц.; А. Химка, М. Недоситко і К. Кобаній по 25 ц. Разом \$11.75

287. Обори. Н. Й. На голодуючих зложили пп. Божиківський і М. Хамуляк по 50 ц.; Г. Башей 25 ц. Разом \$1.25

288. Істон. Па. На хрестинах у пп. Павла і Розалії Бордун зложили на голодуючих в старім краю на руки пп. Григорія Гравички і Ніколаса Підгайного наступні: Добродії: В. Гузда 50 ц.; Юлія Медна 30 ц.; В. Сорока, А. Василік, І. Стець, Н. Підгайний, М. Кібала, Г. Граничка, П. Бордун, М. Овчаровський, І. Малимук, Д. Кіндратів і В. Граничка по 25 ц.; К. Запиряк і А. Мауэр по 15 ц.; Марія Москаль і Р. Підгайна по 10 ц. Кошти пересилки 5 ц. Разом \$4.00

289. Пассайн. Н. Дж. Сестрицтво сьв. Варвари зложило на голодуючих в Галичині жертву в сумі \$5.00

290. Лансфорд. Па. Братство Ронд. Пресвя. Богородиці, від. 16 Р. Н. С.: зложило з братської каси жертву в сумі \$10.00

291. Ст. Луїс. Мо. Братство сьв. Арх. Михайла, від. 14 Р. Н. С.: зложило з братської каси жертву в сумі \$5.00

292. Нью Кенсінгтон. Па. а) Збірка заходима пп. П. Кузьмича і В. Волошин: В. Волошин і А. Гусак по 50 ц.; П. Кузьмича, Т. Филіппів, А. Пізжа, Я. Сич, П. Зорена, Г. Дідух, М. Маринка, С. Лебедь, Т. Макара, А. Андреев, Ю. Міштал, Н. Різік, І. Вісьмак, М. Головенко, П. Сербут, А. Гарачмак, М. Гарачмак, А. Маринка, І. Кілер, Б. Прокопчик і Д. Баранчик по 25 ц.; Р. Петровський 20 ц. Разом \$6.45

б) На весілю у п. Івана Лобурі зложили на руки пп. Т. Клімашки і П. Желіньського наступні: Добродії: Ю. Прокопчик, Я. Коваль і І. Лобур по 50 ц.; Т. Клімашко, І. Лобур, П. Желіньський, Н. Раїчик, П. Каліновський, М. Мархонька, Т. Гарачмак, М. Дмитрів, Т. Лобур, М. Раманю, А. Баналь, М. Пельчак, М. Олександр, Н. Камінко, Ів. Настія, М. Водварчук, Я. Зайчик, Н. Демків, Я. Мартинишин, Т. Филіппів, С. Даргачевський, С. Гринишин, Ф. Лобур, М. Ясний, Ів. Водварчук, А. Лобур і М. Дмитрів по 25 ц.; О. Іванчикова 20 ц.; В. Каліновський, О. Лесів і М. Кавчук по 15 ц.; П. Скопичак і Н. Н. по 10 ц.; М. Дума 5 ц. Разом \$9.15. — Обі збірки разом \$15.60

293. Бруклін. Н. Й. На весілю у пп. Петра Вітковського і Бадойї Маччи зложили на руки п. Василя Дидиши на руки о. Дмитра Кавазовського наступні: Добродії: М. Кавнога \$1.00; П. Вітковський, В. Лаговський і Ф. Васек по 25 ц.; від прочих гетей \$1.93. — Разом \$3.68

294. Сімор. Конн. Члени товариства „Просвіта“ зложили наступні: Добродії: І. Зепль і І. Нельпо по \$1.00; Т. Дзялук 60 ц.; П. Гаврилик, І. Цюпор, С. Віслоцький, Я. Глаз, І. Пучлик, В. Борч (Поліак), А. Павичин і А. Предзімський по 50 ц.; А. Вомба 40 ц.; С. Волювич, Анна Шогимович, А. Феденяк, Марія Кесич, П. Квока, Я. Вітик, І. Зобко, А. Сміт, Д. Хованець, П. Квока, І. Адамчик, П. Фатула, І. Гут, П. Дзялук і Ф. Вольський (Поліак) по 25 ц.; В. Процик 20 ц.; П. Сиротка 15 ц.; Я. Гаїда, Я. Ростоцький, К. Галік і Т. Пласконь по 10 ц. Разом \$13.50

зоприямк жертв займалися пп. Трофім Підлічак, Іван Залік, Андрій Вомба і Семан Вітик.

295. Рарітан. Н. Дж. Братство сьв. Арх. Михайла, від. 332 Р. Н. С.: Бр. сьв. Арх. Михайла \$5.00; Н. Васильюк, І. Бригіда і І. Григорчук по 50 ц.; А. Кульчиць, Я. Куцак, М. Чопик, Я. Захарчук, І. Кравець, Параскевія Пругар, Марія Петрик, П. Захарків, І. Никорчук, Я. Тямчук, В. Кміта, Т. Крисоватий, І. Пастиряк і Я. Дзялук по 25 ц.; П. Никольчук 20 ц. Разом \$10.35

296. Гейзельтон. Па. Братство сьв. Арх. Михайла, від. 85 Р. Н. С.: Бр. сьв. Арх. Михайла \$10.00; М. Маринчик \$1.00; А. Пелехак 75 ц.; А. Процько, О. Шараварко, І. Онулік і П. Рикита по 50 ц.; Т. Гронський 35 ц.; С. Старишак, Т. Каміньський, І. Джало, А. Дріль, С. Страка, І. Маковський, І. Гашец, Н. Гут, Н. Триш, М. Панько, А. Павько, М. Федько, А. Малинчик, Г. Гурвич, І. Мурія, Ф. Палагнюк, І. Макович, М. Триш, І. Скайко, Р. Онуфер, І. Дріль, С. Візько, І. Запират, Гр. Криштофік, І. Гнатюк, М. Славський, І. Каслін, С. Антульський, А. Довгеда, А. Триш, Т. Шараварко, А. Стратій, Н. Сухий, Г. Дрезняк, М. Петрушка, І. Шараварко, П. Вийованко, С. Сліворський, В. Шалютинчик, В. Салавич, А. Ткачиня, І. Богда і Л. Войтко по 25 ц.; Г. Топей, А. Ковальчук і Т. Шаліньський по 15 ц.; Н. Н. 5 ц. Кошти пересилки 35 ц. Разом \$24.45

297. Спрінг Вейл. Н. Й. Тов. „Просвіта“, від. 257 Р. Н. С.: М. Дума, Я. Цапоський, Г. Остапович, Текля Сачко, І. Сачко, С. Вурна, С. Мельник і М. Орловський по \$1.00; Марія Сачко 75 ц.; Л. Кріл, І. Вархольц, М. Оршин, Марія Романовська, Я. Августин, Н. Смерчинський, О. Ільків, С. Магомета, С. Чавус, А. Нікдун, Марія Павлішин, Н. Загайда, І. Брєга, В. Магомета, К. Ільків, Я. Рубовський і К. Рубовський по 50 ц.; Пайла Мирдак 40 ц.; Г. Гринюк 30 ц.; В. Каськів, С. Кірчар, Марія Репетовська, Д. Гнілшин, І. Філь, І. Явичин, С. Жид, Н. Кібра, Н. Воднарчук, С. Вусак, Зуаїяна Галак, І. Порубалько, В. Цибульський і П. Магомета по 25 ц.; І. Кріл і Н. Романський по 20 ц. Разом \$22.05

298. Рочестер. Н. Й. На весілю у п. С. Петришина на завіт п. С. Скасевича зложили Гетей жертви на голодуючих в сумі \$2.75

299. Ньюарк. Н. Дж. На весілю у п. Ніколая Пазіова збірали пп. Григорій Дідоха і Іван Ткач жертви від голодуючих: Добродії: Д. Зленко, М. Савіцький, Е. Сидорчук і К. Ткач по 50 ц.; Я. Вагульський, Н. Пазіова, А. Шуган, Д. Куріш, І. Ткач, Г. Дідоха і А. Ковальська по 25 ц.; В. Діліньський-22 ц.; Н. Лещинський 20 ц.; В. Воляк, О. Ткач, Р. Новосілка, С. Левинський, С. Дерізь, М. Сурмінський і І. Роновський по 10 ц.; Я. Урбанська, І. Сурмінський, С. Мельник, А. Оман і Т. Музика по 5 ц. Разом \$5.12

300. Мінісепорт. Па. Тов. „Запорожська Січ“, від. 132 Р. Н. С.: жертвувало зі своєї каси \$20.00

301. Клівленд. О. Тов. „Соція“, від. 336 Р. Н. С.: Тов. „Соція“ \$5.00; М. Федорчук, Г. Андрійчик, С. Бізій, Л. Котювич, В. Гармак, І. Трусевич, В. Чубіньський і М. Більпо по 25 ц. Разом \$7.00

302. Алтуна. Па. Братство Неп. Зач. Пр. Діви Марії, від. 145 Р. Н. С.: жертвувало з братської каси \$4.50

303. Нью Брітен. Конн. Братство сьв. Тройці, від. 94 Р. Н. С.: жертвувало з братської каси \$5.00

На підставі приписного письма подає ся до відомо, що члени вище згаданого Братства призначили ся дэтками також до жертви, оголошеної в ч. 20 найпізнішого під ч. 175.

304. Ст. Луїс. Мо. Братство сьв. Володимира, від. 179 Р. Н. С.: а) Бр. сьв. Володимира жертвувало з братської каси \$25.00

б) Члени Бр. сьв. Володимира зложили наступні: Добродії: С. Зеліньський, Д. Кушляк і В.

Колодій по \$1.00; М. Петровський, А. Різіак, А. Кушляк, Д. Коштовський і Д. Даукаш по 50 ц.; І. Онуфрій, Ф. Бровицький, П. Столяков, І. Семко, С. Ісакат, Т. Федяк, В. Ісакук, М. Малац, С. Шурин, Я. Голіпін, Г. Малацар, М. Бровицький, І. Боршун, М. Вовчук, В. Замба, Н. Лисинич, М. Стедів, В. Туселовський і Г. Федяк по 25 ц.; М. Славин 10 ц. Разом \$10.35

г) Підчас Великодніх свят зложили в домі п. Петровського наступні: Добродії: М. Петровський \$2.00; П. Дмитрик \$1.00; Я. Хлопик, Т. Федяк, І. Заслоцький і М. Борків по 50 ц.; І. Добромільський, В. Посипанко, М. Добромільський, Т. Патран і Д. Микитко по 25 ц.; Я. Будзіньський 10 ц. Разом \$6.35. Всі три збірки разом \$41.70

РАЗОМ \$540.00

3 перенесеня (ч. 22) \$3.778.36; з днем 1-го червня вносить ЗАГАЛЬНИЙ СТАН \$4,318.86

ПОСВІДКА НАДАНА.

Дня 28-го мая 1914 р. вислано телеграфічно на адресу „Сільського Господаря“ у Львові через агенцію п. С. Мильновича в Джерзі Сіті (до числа посвідок Американ Експрес Компані 43270009) квоту \$1,022.50 то. є. К 5,000.

РАЗОМ ВИСЛАНО ДО ТЕПЕР \$4,090.00 то. є. К 20,000.

Адміністрація „Свободи“.

ВСІМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ ЩИРЕ СПАСИБІ!

НА УКРАЇНСЬКИЙ ГОРОД У ЛЬВОВІ.

Нью Йорк. Н. Й. Вл. Багрийчук зложив на закупно квадратного метра землі \$1.00

3 перенесеня (ч. 22) \$541.12, з днем 1-го червня вносить ЗАГАЛЬНИЙ СТАН \$542.12.

ВСІМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ В ІМЕНІ „СОКОЛА-БАТЬКА“ ДРУЖНЕ ГАРАЗД!

ПІТСБУРДСЬКА РУСЬ СЬВЯТКУВАТИ МЕ ПАМ'ЯТЬ СТОЛІТНИХ РОКОВИН НАРОДЖЕННЯ Народного Кобзаря Тараса Шевченка КОНЦЕРТОМ

по наступній програмі:

1. Вступне слово: о. Вол. Довгович.
2. Шевченко-Лисенко: Радуй ся живо неполитая
3. Лепкий: Привітний стих, деклямація
4. Шевченко-Лисенко: Зацвіла в долині, дуєт п. Мих. Марущак і п-а Марія Гайда
5. Шевченко-Воробкевич: Ой чого ти по-чорніло
6. Шевченко: Наймичка, деклямація
7. Шевченко-Лисенко: Садов вишневий, солов
8. Шевченко: Гамалія, деклямація
9. Шевченко-Лисенко: І широкую долину, дуєт
10. Відчит: Значіне Тараса Шевченка для руського народа
11. Шевченко-Кішакевич: Катерина,
12. Шевченко-Ніжмановський: Люблю дві-тись, дуєт
13. Шевченко-Лисенко: І спочинуть невольничі утомлені руки, жіночий хор і солов
14. Шевченко: Катерина, деклямація
15. Шевченко-Воробкевич: Заціпане, солов
16. Закінчене.

Концерт відбуде ся в церкві галі, Карсон і 7-ма уліця, Савт Сайд, Пітсбург, Па.

В НЕДІЛЮ, 7. ЧЕРВНЯ 1914 (на Зелени Святка).

Початок о годині В. вечер.

Хор „Пітсбургського Воїна“. Дірігент: п. Андрій Стельовський.

Орхестра п. Станіслава Новицького.

ЦІНИ МІСЦЬ: І-рядні \$1.50, ІІ-рядні \$1.00, ІІІ-рядні 75 ц., партерні 50 ц., стоячі 25 ц.

Весь дохід на „Рідну Школу в старім краю.

Сини і Доньки великого Руського Народа! Прибувайте громадно всі, з Пітсбурга і околиці, на оце народне торжество, аби по приміру наших братів в старім краю гідно вшанувати пам'ять Того, що живе своєю кров'ю за волю і долю свого народу.

КОМІТЕТ „РІДНОЇ ШКОЛИ“ В ПІТСБУРГУ.

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ! ПОЗІР! Заходом українського Тов. „Просвіти“ від. 372 Р. Н. С. в Брукліні, Н. Й. відіграєть В СУБОТУ ДНЯ 6-ГО ЧЕРВНЯ 1914 р. в „Caecilia Hall“, 101-103 Grand Street, Brooklyn, N. Y. Святаня на Гончарівці українська оперетка в 3-ох діях. Написав Григорій Квітка. ОСОБИ:

Прокіп Шкурят, обив. за Лопані

Дірігент: М. Гундик.

Орхестра п. Е. Смолинського з Нью Йорку.

Початок точно о год. 8. вечер.

Ціни місць: І-рядні 75 ц., ІІ-рядні 50 ц., ІІІ-рядні 35 ц.; місяця стоячі 25 ц. ПО ПРЕДСТАВЛЕНЮ БАЛЬ.

На се представлене і баль запрошає ся сердечно всі місцеві і позаміські Б. аства і Товариства до як найчисленнішої участі.

Пованані Родимці!

Вступайте громадно в члени Тов. „Просвіти“. За 50 цнт. місячної плати наше Товариство платити вразі сла-бости \$6.00 тижневої запомоги а вразі смерті члена \$100.00. Крім сего на-стоє. Тов. „Просвіта“ є відділом 372 Р. Н. Союза.

В день представлення буде прийма-ти ся нових членів до Тов. „Просві-ти“ без вступного, а до Р. Н. Союза після статута. — Гаразд!

„SVOBODA“ (LIBERTY)

[THE RUTHENIAN WEEKLY]

Published every Thursday at
83 Grand St., Jersey City, N. J.
Telephone: 498 Jersey City.

Published by
The Little Russian Nat'l Union
of America.

Established 1893.

J. STETKEWICZ, editor.
88 Grand St., Jersey City, N. J.

A. SAWKA, manager.
88 Grand St., Jersey City, N. J.

Terms: Two dollars a year.
Single copy: 5 cts.

Entered as second-class matter March
28, 1911 at the Post Office at Jersey
City, N. J., under the Act of March 3,
1879.

ПРОТЕСТ УКРАЇНСЬКОГО СЕЛЯНСТВА.

СЕЛЯНИ З РОСІЙСЬКОЇ УКРАЇНИ
ПРО ВИСТУП ПОСЛА ДО ДУМИ
МАКОГОНА У ЛЬВОВІ.

Із звісно вже нашим читачам з попередніх чисел, де галицьких москвофілів у Львові приїждило 5-тих послів з Російської державної думи, а між ними один селянин Макогін, котрий є послом з Катеринославської губернії. Сей Макогін у Львові казав так: „У нас в Росії нема жадних Українців, лише самі руські!“

Типиці ся дуже сею заявою галицькі капани і голосили у своїх газетах: Ось, бачте, люди, самий посол з Росії селянин і вибраний селянами „з так званої України“ заявив публічно, що в Росії нема українців! Що-ж тепер скажуть на це так звані Українці?

Але стало ся те, чого капани не сподівали ся. Відізнали ся в тій справі такі самі виборці селяни посла Макогоні і оголосили в київській українській газеті „Рада“ осьтаний протест. (Нодаємо тут його в цілості):

„Просимо шановну редакцію вмістити у Вашій поважаній газеті осьтаний лист: Ми, селяни Катеринославщини, до ганьби душі обурені поведінням посла Державної Думи п. Макогоні в Галичині і його пісеньниками про селян Українців Катеринославщини. Макогін казав своїм духовим братом в Галичині, що на російській Україні немає ніяких селян Українців і навіть не чути про них. Се — брехня! Навпаки, тут немає селян руських за винятком таких як Макогін, що ставили внаслідок народу, споріднились духово з російською чорною сотнею і мало того, що точуть заповіт своїх предків козаків, але, як в Думі, так і поза Думою кидують бодотом на народ, до якого належали згадані їхні предки.

„Макогін зовсім не є представником українського селянства в Державній Думі, бо понав туди тільки завдяки законів 3-то червня та голосами великих земельних власників на губернському виборчій зібранню. Останні-ж підтримавши його кандидатуру ні трішки не номілювались, бо трафили на певну оборону істиннорусської ідеї, котру так завзято тепер провадять в життя. Ми протестуємо проти такого звинувачення Макогоні, навіть в тім разі, коли він виступає з поручення чорної сотні, як є в данім разі. Заявляємо, що представниками українського селянства в Державній Думі ми вважаємо робітничі фракції і поручаємо боронити нації, пазгалі селянські і зокрема, національні справи. Макогоні вважаємо за зрадників та яко землевласників-визискувачів нашого селянства“.

Під листом сим є 1727 підписів селян того виборчого округу, з якого — наслідком згаданої для російського чорносотенства ординації виборчої — послом селі Макогоні, котрого недавно везли російські націоналісти на львівський москвофілський процес і котрий там складав свої вивчені заяви про неіснуюван українського селянства в закордонній Україні. Ось назви сіл і повітів, з котрих виїшов сей протест: 3 Новомишлянського повіта: Петриківка 178 підписів, Кам'янка 214, Мануйлівка 226, Олівківка 139, Чалі 96, Підгородня 142, Перещепина 181, Гупалівка 136, Магдалинівка 338, 3 Катеринославського повіта: Стрільне-Меданівка 164 підписів, Крас-

нополь 86, Дівка 127. Разом 1727 підписів.

Чорносотенців в Росії і капанів у Галичині дуже пригнобили публічне оголошене того протесту селян з виборчого округу Макогоні, бо ті селяни, числом 1727, показали перед світом, що мимо дикого звірячого гнету російського уряду зростає на російській Україні народна свідомість серед широким мас українського селянства.

І сим протестом затили українські селяни з Катеринославщини губи таким чорносотенним як Макогоні, котрі вже тепер не будуть мати тільки вітаних пускати у світ в безликий спосіб підду брехню.

ОБСТРУКЦІЯ В РОСІЙСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ ДУМІ.

ПРИ ПОМОЧІ ВІЙСКА ВИКИНЕНО
13 ПОСЛІВ.

Дня 5. м. м. коли на порядку наряд російської думи в Петербурзі поставлено державний бюджет, прийшло в думі перший раз від часу її існування до обструкції і вперше для видалення виключених послів ужито війська.

Хід засідани був такий:

Відкривши засідане, президент думи Родзянко оголосив заяву робітничих послів про те, щоби усунути з денної черги бюджет, поки ухвалили про волю посольського слова не стануть законом.

Перший обороняв пропозицію посол Чхеїдзе. Останніми часами — казав він — нам дали зрозуміти, що з сеї трибуни не можна говорити про багаті річчї, про які доводило ся говорити в часах найчорнішої неволі. Не можна наприклад говорити про демократичну републіку і про републіканські ідеї. (Пресе. Родзянко: „Прошу вас єх слів не повторяти.“) (Сміх). Не можна говорити про републіканський прапор... (Родзянко прозивіть відобранім голосу). Се було кілька днів назад, а зчера ми довідали ся, що не можна говорити взагалі про державний лад... (Родзянко відбирає послів Чхеїдзе голос).

По промовах Маліновського та Геловані при голосованні відкинено більшоюстю 140 голосів проти 76 внесені робітничих послів.

Робітничі послі виїшли зі салі засідань і вернули ся аж коли з промовою виступив президент міністрів Горемікін. Але як тільки він заявив ся на трибуні, на лівих лавах вибухла буча; послі стугають лавками, кричать, заглушуючи голос Горемікіна. Горемікін успів сказати тільки: „Піні ми зібрали ся тут...“ далі його голосу не можна було чути. Родзянко звивав до порядку; гамір же збільшив ся. Тоді Родзянко радив йому зійти з трибуни; поки настане порядок. Потім Родзянко вніс, щоби виключити непонірних послів з 15 засідань. Спершу радив виключити посла Скобелева. Виїшовши на трибуну Скобелев сказав: „Тепер для всіх ясно, що країні ві нічого не дали і нічого не зробили. Урядови ви потрібні тільки для того, щоби припосагати бюджет. Сім літ ви свідали так, як диригували правительством... (Родзянко перебиває безсідникови). Сім літ ви вислухували ся урядови в його кровавих забаганках...“

Далі Родзянко відбирає йому голос. При голосованні Скобелева виключають з 15 засідань. Поступові послі від голосовань здержали ся. Скобелев виїшов із салі.

Потім Родзянко радить виключити з 15 засідань посла Суханова.

При голосованні Суханова також виключають з 15 засідань.

Далі прийшла черга на Хавстова і його виключено також з 15 засідань.

Дальше виключено ще трох робітничих послів.

Відтак сказав робітничий посол Чхенкелі: Ми бачимо сьогодні демонстрацію бесцільної думи. Ви були рабами і хочете лишити ся ними. Для вас наші слова не мають значіння. Але ви ще не останні істанції. Остання істанція за думою, де ви даєте відповідь за ваш вишнок. Я вважаю злишим говорити перед людьми які конюхами міністрів. (Шум праворуч). (Родзянко відобрав Чхенкелі слово). Які мізерні ваші слова і ваші обличчя...

Посла Чхенкелі виключено, але замість того, щоби виїти із салі, він вернув ся на своє місце, заявляючи: „Я звідси не піду“.

Родзянко просить його виїти з салі

Чхенкелі: Потрудіть ся вивести мене звідси!

Родзянко наказує комісареві думи Ферлену виконати приказ. Ферлей перекладає Чхенкелі приказ Родзянко, але Чхенкелі рішучо не хоче виїти з салі.

Родзянко заявляє: Поважаючи достойство думи прериваю засідане. Із салі всі виходять. Чхенкелі остає ся сам.

Засідане починає знова Родзянко словами: Преступлена думи покоритись постанові думи.

Чхенкелі сидить.

Родзянко: Прошу комісари усунути Чхенкелі.

Сей підходить до Чхенкелі і перекладає йому приказ председателя. Чхенкелі чемно, але рішучо відмовив ся уступити. Комісар перекладає його відповідь Родзянкови.

Родзянко: Прошу ужити законних заходів, щоби примусити Чхенкелі позаяти постанову думи. По кількох напружених хвилях до салі входить 11 жовнірів із своїм начальником. Помічник начальника підходить до Чхенкелі і пресесть його виїти.

Чхенкелі: Я уступлю лиш перед наєльством! Раб!

Чхеїдзе: У вас нічого нема крім грубої сили. Се ваш кінець. Ось до чого довели ви думу. (Чхенкелі виходить).

Дальше виключено посла князя Геловані, який самий виїшов із салі.

Потім Керенського виключено з 15 засідань, але він вертає ся на своє місце. Відбуває ся знова тасамі історія, що була із Чхенкелі.

Далі виключено Петровського. Він також не виїшов добровільно; зивано війско.

Потім знова починають розгляд бюджету. На трибуну знова виходить міністр Горемікін, але перші його слова заглушують шумом і стукотом решта робітничих послів, які лишили ся в салі.

Тоді Родзянко знова вносить виключити з 15 засідань Любимського, Чхеїдзе, Манькова та Шагова. На голосованні він ставив усіх разом. Всіх чотирох виключено з 15 засідань. Вони заявили, що добровільно не виїдуть. Знова покидано війско.

Родзянко, витреде дас слово Горемікіну. Але як тільки він виїшов на трибуну, знов почав ся гамір шести робітничих послів, що всього тільки й остало ся в салі. На внесені председателя виключено їх з 15 засідань. Вони виїшли із салі самі. В салі не лишало ся ні одного робітничого посла і Горемікін міг свободно промовляти.

УПАДОК СОЦІАЛІЗМУ.

ЗНЕВІРА У ВИМРІЯНУ ДЕРЖАВУ
БУДУЧНОСТІ.

В однім з останніх чисел поступової часописи „Нас Ціріхер Цайтунг“ (німецька газета, яка виходить в місті Ціріху в републіці Швайцарії) читаємо таке: „У всіх майже краях, в котрих соціалізм проявляє ся у політичних партіях, даєть ся заприштити велике ослаблене соціалістичної пропаганди. В Німеччині число голосів відданих на кандидатів соціалістичних знова зменшав ся, пр.: у Баден і Гамбургу. Найбільша берлінська соціално-демократична газета „Форверте“ („Вперед“) трагить передплачеників. Націоналізм серед молодіжї постійно росте, навіть серед молодіжї робітничої. Також і за границями Німеччини, в Австрії, Бельгії, Франції, Швайцарії, пристанула соціална демократія у своїм поході. В людських бібліотеках попит за соціалістичною літературою значно менший ніж був передше. В соціалістичних управах жалують ся провідники на забавне партійного життя і робітничі воліти ходити на пиво та на забави, ніж на демонстраційні збори. Соціалізм починає поволі томити людей. Цілим десятиліттям літ усім соціалістичним провідникам дурити і держати в напружені людство можливими і неможливими пророцтвами. Але з фатальною правдивістю сходили на ніщо всі обіцянки, не здійснювали ся пророцтва... Бексєд на державу будущности мунуть бути безустанно прольонгований (продовжуваний). Сто одинадцять соціалістичних засідань в німецькій парламенті. Але коли би так всі ті ними зайняті місця опорожнили ся, то вплив партії на політику держави зовсім не був би менший ніж тепер. Помимо звязаних напастей на мілітаризм (війско), внесення на поміжжє армії і флоту переходять без трудності. Так отже соціална демократія поміжжє так значного числа голосів, здобутих при виборах, є політичним аером. Коли вибрано де со-

ціалістичну міську раду, то нічого, бжквально нічого, не чуєть ся про її дія соціално-політичні. Соціалні стопа-ришеня продукційні (промислові) кінчили ся доси все так правильно не-вдачею, що самі соціалісти з острахом глядять в будущність. Соціална демократія мала доси те велике щастє, що її науки о много поважніше трактовано ніж вона на се заслуговувала. Учені і невчені іпсали грубі книжки за соціалістичними теоріями і проти них, не питалось про се, чи мали до того справедливу основу. Тому, що політичні статті не даєть ся так скоро розпізнати й осудити під оглядом їх вартости, дьлгого віра в соціалістичну теорію могла удержати ся. Колиж пороблено практичне приміненє і не осиянено доброго вислїду, звалося заведи вини на якусь принаклову обставину... Влучно сказав один американець: Соціалісти не роблять політики, але бавлять ся в політику. Велике питанє, чи соціална демократія зуміє ще довго піддержувати ту оману, котрою жие. Бжтмо для соціалістичної демократії є вислїд. Числа осиянені при виборах її одиноким журом, одиноким справою, котру напругу трактують ся поважно. Коли розвій піде так дальше, то партія стоїть перед упадком, якого сама може не є свідомо“.

Від себе додамо до сеї статі пімень-кої газети се, що дійсно в останніх часах серед усіх народів розбудив ся сильно націоналізм, який опанував навіть соціално-демократичні партії до той міри, що соціално-демократичні партії воюючих зі собою народів також ведуть зі собою навіть дуже завзяту боротьбу. Сей відрух серед робітників різних народів повстав не тому, наче би вони не хотіли бороти ся за поліпшенє своєї долі. Вони розуміють, що се їх євзгта справа і сеї боротьби вони не кидують і не кінють, хоч би пілком упала соціална демократія. Але сей відрух, котрий можна назвати зворотом до націоналізму, є протестом проти науки і політики соціално-демократичних учителів і провідників, котрі хотіли і хотять убити серед робітництва се, що кождому чоловікови найдорожше — любов до рідного народу, яку вони хотіли заступити любовю взаємною всіх робітників цілого світа. До осиянення сеї цілі стремля соціално-демократична література і преса, стараточи ся опанувати все, що національне, але не осиянули сеї цілі. Протино, довели до відруху, до протесту. Серед робітництва пробудив ся запал до своїх рідних справ. Соціална демократія розколюєть ся на дрібні національні групи, а серед них погаєє шораз більше запал до соціално-демократичної програми і науки.

З ЖИТЯ ЦІСАРЯ ФРАНЦА ЙОСИФА.

З недуги цісаря Франца Йосифа показало ся, що він має незвичайно здорове серце і тому може легше від інших хорих опирати ся горячі. Інфлюенца і запаленє легких не є для него такі небезпечні, як для інших осіб в так пізнім віці. Люди, що курять тютюн і уживають алкогольних напоїв, рідко коли мають серце в порядку. Цісаря Франца Йосифа природа наділила такою уміркованою владчею, що пікзлі не віддавав ся ані одному ані другому палогови. В молодішім віці курив, що правда, цигара Вїрджинія, ті довгі тонкі австрійські цигари, які залюбки курять підфіцери австрійської піхоти, стромивши за ліве ухо стебло, що виповило нутро сего цигара для ліпшого протягу.

Тому кільканайцять літ лікарі казали, що було би ліпше, якби цісар перестав курити. Цісар справді перестав курити сильні Вїрджинія, але зате лікарі дозволили йому викурити кілька цигар денно з легшого гатунку.

Цісар Франц Йосиф не був би справдішим Віденцем, якби не любив пілзненського пива. Легке австрійське вино і дві або три склянки пілзненського пива є звичайна ескізість, яку цісар випивав щодень при другім сїданні, обіді і вечері. Та як прибували літа, ся ескізість почала меншати і поволи вінно почало цєзати з цісарського стола. Полинено йому лише вино, очевидно австрійське, отже зовсім чисте і дуже легке. Лише деє-колись прибічний лікар дозволяє цісареві виштити ескізічку пива.

Цісар встєє дуже рано, раніше ніж неоди хлїбороб, котрому все бжквчасу на всі роботи. Літом встєє цісар пів до 4-ої, а зимою пів до 5-ої рано. За годину цісар скупаний, одійти і вже по сїданні сїдає до стола і розпочинає своє щоденну роботу, яку кінчить о 7-ої годині.

кото 7 години вечером. Від 7-ої години до 8-ої вечером, чи зима чи літо, в цісарських комнатах панує тишина. Цісар кладєсь до ліжка і засинає відразу, як лише приложить голову до подушки.

Є се найздоровіший спосіб проживати життя. Кждий лікар скаже, що найздоровіше для людського тіла вчасно йти спати і вчасно вставати. Ви пробував се на собі славний італійський політик Цінарделлі, котрий дожив дуже пізнього віку, йдучи спати точно о 8 годині вечером. Держав ся сего строго, що як були в него вечері поїсті, випрошував їх делікатно з дому, аби положити ся о 8 годині до ліжка. Аж вже о півній годині рано він був про своєї роботі.

Крім уміркованости виначаєть ся цісар також незвичайно спокійною владчею. На престол вступив він майже дїтпною, бо мав ледви 18 років. І то му хлопцями від самого початку пригадували його дорадники, що все має бути спокійний та поважний. Цісар зичив ся ціле життя поважати над собою, не дати унести себе гнївови та зворушенню.

І справді набрав шуги такого панованя над собою, що навіть найбільша журба не потрясала ним дуже сильно і через те не рубнувала його здоровля.

Оповідають, що як австрійська армія програла битву під Кенігреном, побита Прусакими, молодий цісар не понав зовсім в розпучку. Коли у Відні став першу вістку про нещасливий кінець битви, був зовсім спокійний. Лише блїде лице зраджувало сильне зворушенє. Навіть як довідав ся про страшний смерть жінки, яку уїв анархїст в Женеві, цісар не дав запанувати зворуженню над собою. „І тогу удару судьба мені не заощадила!“ — лїгав сумним голосом і пішов до телеграфічного приладу, щоби особисто повідомити про се пану.

Алеж бо й перетернів австрійський монарх ударів судьби тільки, що міг до всього привикнути. Зате на старість збєбіг зелїзне здоровлє, якого кождий може йому позавидувати.

ПРОЦЕС МОСКВОФІЛІВ У ЛЬВОВІ.

ПЕРЕСЛУХАНЕ ПОСЛА
ТРИЛІОВСЬКОГО.

Дальше зізнавав д-р Кирило Триліовський, 49 літ, греко-католик, адвокат з Яблони і посол до сейму та до парламенту. Показавши його яко свідка до зізнань про перехід людей із Залуча на православє. На цтанє председателя трибуналу Левіцького відповідав свідок, що Залучє знає від половини 1890. р., бо його пікійний батько був недалеко євнїчником. Від кільканайцять літ перероз зносини з тим селом, бо воно виїшло з його виборчого округу. Парохом був там о. Сабат, але його люди не любили. Зате дуже виодобала собі були його діти о. Юревич, котрий там був сотрудником короткий час. Колиж парохів була опорожнена, польський дідич Криштофович дав її синові свого управлєня Салїзві. Люди проти сего виступили і як єпископ Хомишин усунув о. Юревича, а прислав тимчасово о. Блімського, то люди його не пустили до села і відставили зі села його річи. Потім прийшов процес за се. Було обжалуваннях вісімдесять кілька людей і вони в останній хвили попросили свідка о оборону. Трибунал поступив дуже єгідно, бо покарав лише кількох людей задішними карами. Цікаво, що люди зложили зараз пісні про цілу роістрацію.

По процесі звернуло ся недоволенє селян проти єпископа Хомишина, до якого звертали ся з безуспішними просьбами. І ось тоді то прийшли на чергу переходи на православє. Свідок заявляє, що він навіть як би давав яку раду Залучанам, то робив би се тільки яко адвокат, а не яко політик. Вироків звертав увагу на те, що євїдпа Блімковина є православна, хоч тамошні православні євїдомі Українці. А що євїрство спершу поводило ся перихилювати євїдотні переходи на православє, то се його яко адвоката й опозиційної політика подразнило і він зладив навіть для людей друки для зголошування переходів на православє. Спершу є переходи мали місцевий неполітичний характер. Потім однаєє справою сего займала ся одна москвофільська партія для агітаційних цілей. Свідок заявляє, що за побуту нового о. Дмитраша справи була би загубила ся, бо його люди любили та ішли за ним.

Дальше заявляє свідок, що з уаги на те, що ми знаємо православних Українців на Буковині і в Росії, православє не має в собі характеру політи-

ного. Натала се йому аж москвофільська партія в останніх роках.

Свідок покликують на свою промову в парламенті, що москвофіли використовували незручність деяких кругів в оборонно-патристичному. І так, як би селянам дано священиків православної України, то ціла пропаганда православна вляга би в лоб. Се це не стало ся. Тому то москвофільська партія стала православна уважати за політику та приєднувати для тутешніх селян православних священиків, які не підходять під зверхність буковинського митрополита Ренті.

Свідок каже далі, що він не знає точно справи, не виступав тут ні як адвокат, ні як суддя, ні як прокуратор і не хоче обтяжувати нікого з обжалуваних, однак після свого політичного переконання як політик, що займається народними справами, мусить заявити ся, що цілком москвофільської партії є відірване Галичини та приділене її до Росії.

Свідок зазначає, що обжалувані вивисювали його про те, що російська і українська мова се те саме. Та сам свідок, який є прецінь інтелігентом, самий не знає добре російської мови. А прецінь мусів би знати, як би се була одна і та сама мова. Далі свідок наводить подробицю й просторо цілу історію заяви царської Академії Наук в Петербурзі, яка орєкла, що українська мова є окремою. Тимчасом тут і в деяких кругах в Росії представляють ся, що українство є польсько-австрійською інтригою. Москвофіли обріхують свідок про переслідуване „русских“ в Галичині, а нарід запевняють про те, що „русский“ і „русский“ се одно і те саме. І „русским“ (через одно „е“) є у них парта генерали й адміралі російські. А на томість все галицьке „руске“ представляють вони як „русские“ (з двома „е“). Ось так явили ся були тут на розправі і російські послы, яким показувано кількох селян, що знали кілька слів по російськи, аби удавати, що тут живуть „русские“.

Далі свідок каже, що москвофіли у своїх виданнях, особливо в „Голосі Народа“ не тільки вводять російські слова, але ще й заповнюють цілі числа портретами царів, царич, адміралів, салдатів і т. д. За те нема в тих органах нічого з життя австрійського.

Свідок вказує далі, що „Прикарпатська Русь“ вичепатала цілий маніфест царя з приводу ювілею Романових з безліччю царських портретів. В „Прикарпатській Русі“ говорить ся, що інтелігентам про преданість цареві Францови Йосифови І, але в популяристичній пресі про те не згадується. Думає, мужику, що хочен. Свідок наводить далі, що „Прикарпатська Русь“, ч. 1171 про відношення російського уряду до Галичини та згадує, що недавно знову російська газета, „Новое Время“ в статі „Час вже наближається“ говорить, що Росія має визволити Галичину з австрійського ярма, бо галицьке питання се питання не австрійське але російське.

На питання председателя, чи українська мова, якою вчать в школі є штучна — свідок заявляє, що се не відповідає фактичному станову. Про се найбільш орєчені могли би дати шкільні інспектори. Впрочім звертає свідок увагу на те, що в кожній мові є ріжні між літературною мовою та мовою народу. Польські селяни прецінь не зрозуміли Міцкевича так як інтелігент. Не можуть розуміти всіх слів також люди з ріжних околиць. Свідок вказує на те, як русофіли оберігають село перед українською книжкою та підбурюють селян проти фонетичної правопису, яку вважають чортячою справою. Такі видання радять русофіли тоштити і через те українська книжка й часопись до „Лемків не може найти доступу“.

Свідок збиває далі вигадку канців, начеб українську мову вигидав професор Грушевський. Він працює головню в області історії. Трудить ся він і коло Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові та заснував таке товариство і в Києві. Ця наукова діяльність проф. Грушевського є собою в очах русофілів. Особливож лютують вони тому, що він історію України подає в російській мові, щоб пізнати її і відступники, що перекликали ся в російській таборі.

Свідок збиває відтак безосновність русофільських вивисювань про нинішнє видумане слова Україна та покликують ся на ріжні наукові праці в тій справі.

На питання председателя Левинського, чи російська мова є в Галичині загальною мовою, заявляє свідок, що се неправда. Свідок впевнює, що в Чехії є більше Чехів, які знають російську мову, ніж Русинів у Галичині. Може бу-

ти, що є тут і Поляків, особливо з Росії, більше ніж Русинів, які знають російську мову.

При кінці зазначає ще свідок, що по русофільських бурсах учено російської мови.

Розповідає також, що учителя російської мови в кацарській бурсі в Коломиї Діконова наклонювано, щоб він супроти митрополита графа Шептицького відіграв роль провонатора та, здобувши собі його довіру, доносив про все москвофілам. Діконов був російським поштуном і його з бурси усунуто. Про все розповів він О. Пушкарєв в Коломиї та навіть потвердив свої знайомства підшоєм.

Свідок вказує далі на те, що теперішні русофіли в протівенстві до давних „твердих Русинів“ заводять на місце синьо-жовтих красок російські державні краски. Заводять ся навіть російську команду в пожежних дружинах.

По сім стає допитувати свідка прокуратор. На його питанє заявляє свідок, що перші переходи на православє в селі Залучч не були актом віри, але радше мали характер демонстрації проти єпископа Хоминина.

Присяжний суддя д-р Верещинський питає ся свідка, якою мовою говорять люди на російській Україні.

Свідок каже, що по українськи, такою самою як галицька, а не російською.

Оборонець Солянський (Поляк) добиває ся кінце, щоб свідок говорив по польськи.

Свідок заявляє, що він Українець і посол, тож не може зрікати ся прав своєї мови.

На питанє оборонця Гупкевича (канца), чи цілий нарід називає ся українським, заявляє свідок, що в кождім народі може бути якийсь час ді, а навіть і більше назв. Ось так і багато мазурських хлопів не зве себе Поляками. Далі свідок каже, що в цім нарід народі є почутє єдності без уваги на те, чи хто називає ся Русини або Українцем.

На питанє оборонця Солянського заявляє свідок, що Українці австрійські почувають ся до єдності з російськими такою, як Поляки з Росією з Поляками тутешніми.

На питанє присяжного судді Хендінського заявляє свідок, що також російські Українці почувають свою єдність з галицькими.

Потім питають ще свідка оборонці Алексєвич і Дудкевич (канца).

На питанє д-ра Дудкевича, чи канца в Галичині мають сиромогу учити ся російської мови, заявляє свідок, що вони мають можливість науки російської мови такою як осланської, турецької, татарської, жидівської й інших.

Далі свідок каже, що він не може мати нічого проти науки російської мови, бо і Чехи вчать ся російської мови, але не на те, щоб стати зрадниками свого народу.

Оборонець д-р Дудкевич ставить ще кілька питань, в яких у злости накидає ся на свідка особисто, а вкінці питає, як він розумів свій висказ про наслідки того процесу у відношенню до польсько-українських взаємин.

Свідок відповідає на се, що він має надію, що сей процес прояснить погляди Поляків на русофільство та охоронить Галичину перед замахами Росії.

На сім допиті розправу покінчено.

По розправі русофільської оборонці обінали свідка, особливож д-р Чернюкачевич, та д-р Трильовський не хотів з ними говорити. Заявляючи, що не має приємності вдавати ся в розмову з такою „кумпанією“.

Д-р К. Трильовський був 148-м свідком, якого переслухано в сій справі.

Пекольна печера.

НАШІ ДІВЧАТА НА ЧУЖИНІ.

Аж страх подумати, на які небезпеченства наражені молоді дівчата. Всюди поміж людьми крутять ся правдиві розбійники, що повинні бути замкнені не знати в яких криміналах. Бо після законів всіх держав караєть ся тяжким криміналом так звана торгівля дівчатами.

А всюди є люди, які на певних дівчат заставляють сїти, щоб їх узяти в неволю і прямо їх продавати, як промисловість, на торговині худоби. Безліч ті розбійники мають такі зиски із сїєї мерзкої торгівлі, що можуть бідним і нещасливим дівчатам давати великі гроші. Великі гроші, а ведуть їх у про-

„КОРОЛЕВА ІРЛАНДІ“, КОРАБЕЛЬ КОМПАНІЇ КЕНЕДІЕН ПАСІФІК, ЯКИЙ ПОТОНУВ НА РІЦІ СВ. ЛАВРЕНТІЯ, І КАПІТАН СЬОГО КОРАБЛЯ — КЕНДАЛ.

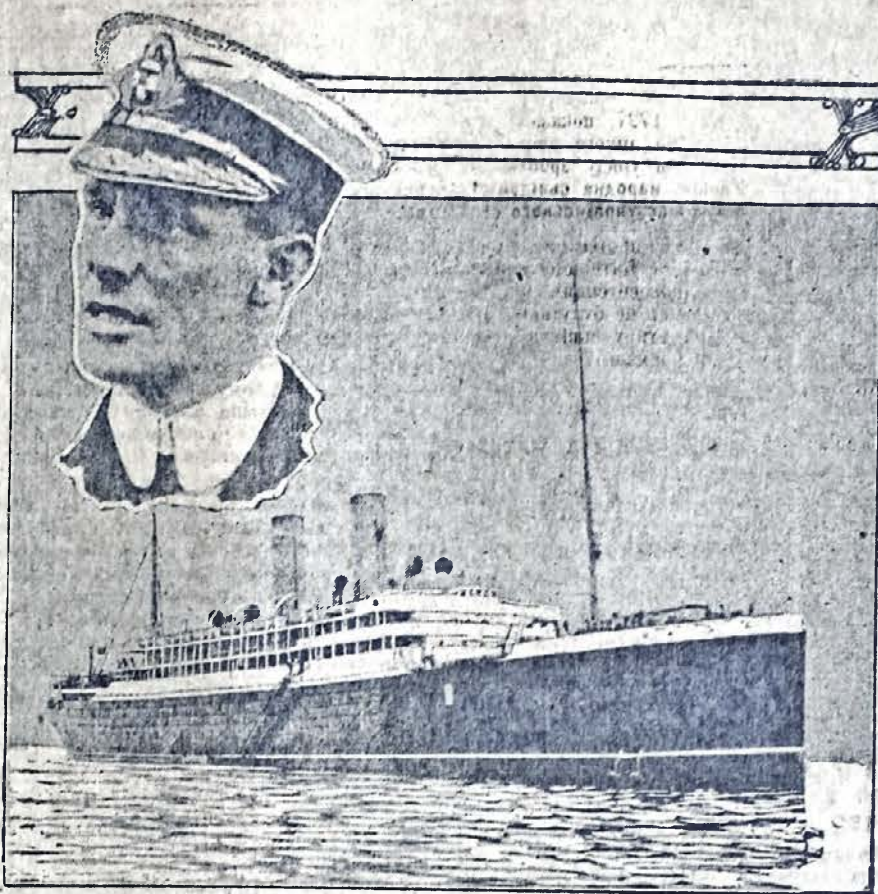

Photo copyright, 1914, by American Press Association.

Около 30 миль від місцевості Фатер Пойнт на ріці св. Лаврентія (в Канаді) лучила ся минулого тижня страшна морська катастрофа, у якій згинувло 969 осіб з поміж пасажирів і корабельної залози. Се стало ся вночі з четверга на п'ятницю, а причиною цього нещастя була густа мряка. Пароплав „Королева Ірландії“ (Empress of Ireland) виїхав з міста Квібек до Англії і мав доволі велике число пасажирів. Угльовель (корабель, що перевозить угль) „Сторетад“ надіхав з протівного боку і з цілим розгоном вбив ся чолом у саму середину пароплава, розколюючи його на двос. Розбитий корабель пішов на дно в протягу кільканих хвилин. На напів образку потонутий корабель „Емпрес оф Ірланд“, а крім того фотографію капітана свого пароплава Кендала, якого виратувано з води і поміщено в шпитали.

Молода робітниця не має роботи, їде сама, або лиш на хвилину ошестить товаришки, зараз являють ся якісь хлопці або пані красю убрана, чепка, ми-ла, може і по пампому говорить; знає околицю, відки дівчина походить і вишугує о все, готова помігти і хоче позичити грошей. Або знов така пані ніби добру службу дає і лутше буде платити ніж кожда иння та обіцяє, що в неї у службі і красна і багата одяжа і робота легенька. Тогона би взяти на нрліг, а треба би їй — каже не одної, а дві, три і більше служниць.

Гей, гей, які пекольні сїти наставляє на бідну дитину. Найліпше повірити, зламають ся на легку роботу, на шовкову сукню і вже бідцтво пропало. Ще хвили, а за нею замкнеть ся страшна чорна брама смерті.

Вже ніколи не побачить ані матери ані вітця; вже ніколи не вернеть ся до рідного села, ніколи не засмієть ся з товаришками, дружки не будуть вже плести весільного її віпця.

Лутше, сто разів лутше було би для неї, коли би родичі були її замолоду зложили в зимну могилу. Не так страшна була би її доля, як би скажений пєс був її родом. То, що її чекає, страшніше від найстрашнішої смерті.

А тепер, коли послухала її добробіт пані, коли з нею пішла, дійсно чорна брама смерті за нею замкнула ся і вона бідна зачала ся в пропасті такого бруду і встиду і смроду, що прикро згадувати.

А як коли вістка о ній дістанеть ся до рідного села, родичі помруть з гризоти і зі встиду. Старий батько, стара мати не будуть сьміли подивити ся людям в очі, не будуть сьміли за неї помолити ся і хіба часом, коли люди не будуть бачити, в темній хаті вночі, гірко заплакуч над донечкою, яку любили, а якої вже не сьміють назвати донечкою і як доньку любити.

Уважайте, дівчата, не виїждіть ніколи без позволення і благословення родичів. А коли позволите, поблагословлять, тримайте ся товариства старших, яким поручили Вас родичі. Самі піде, ніколи не йдіть; стережіть ся товариства, де пють, грають, танцюють. Стережіть невинності як ока в голові, як великого скарбу.

А ви, мущини, молодці, що маєте нагоду і сиромогу, стережіть і ви тих молодих дівчат, що може з вами працюють десь на фармі чи в фабриці. Мущина повинен бути опікуном невинності. Сором страшний, коли опікун спровадить від нещастя, самий в нещастя піхав. Встид і ганьба для мущин надживати довіря слабших, невинних, бідних. Зістригти, до злого довести, гірше чим убити, бо може піхнути в пропасть пропасти, з якої вже майже нема рятунку. Будьте обережні! Коли в далекій подорожі задержите ся в чистій дупі і тіла, коли вернетесь домі, зможете з Новою благодатю і благо-

словенством Пречистої і Пренепорочної Діви Марії покласти основу родичного шастя. Бог буде благословити і дасть вам видіти діти ваших дітей і тішити ся радістю, найчистішою і найкрасішою радістю чистої совісті і життя рідничного, не спляченого брудом грїха.

Може і такє лутше ся, що хтось напастує дівчата і не дає їм спокою. Хто се спостереже, повинен сейчас дати знати поліції. В Німеччині за таке напастованє тяжко карають, навіть найменше замішанє домашнього спокою. А коли при тім було і спляченє до злого, карою був би кримінал до 10 літ.

Нема чого бояти ся донести до поліції і на самого дозорця; не буде містити ся в кождім суді робітник має право жадати переводника і, коли самий є обжалуваний — оборонця.

В Німеччині є ще й таке право, що поліція забороняє спільне мешканє для робітників мущин і жінок. Жінки мають право окремо мешкати. Мешканє повинно бути так уладженє, щоб могли в ній замкнати ся. Як того нема, то повинна перша ліпша розумна і проворна жінка чи дівчина поскаржити ся в поліцію і жахати, щоб все було так зробленє як приписано.

Може також лутчий ся, що поміж робітницями зайдє котрась зіпсута, а до того може і підлачена, щоб за собою і инні вели на погібіль. В таким случаю треба конечно викинути зісугу, щоб не стало ся, як каже Апостол, що „трохи лишень квасу зважнує цілу діжку муки“ (Галат. V, 9). Одна хора віця може заразити ціле стадо, від одної зіпсуті душі зісугують ся многи.

Митрополит граф Адрій Шептицький.

НАШІ ЕМІГРАНТИ НА ОСТРОВІ ЕЛІС АЙЛЕНД.

Одним із найголовніших обовязків, які вложив закон на іміграційні власти, є недопозволити вступу до Злучених Держав особам, які не є цілкомити здорові або які мають такі хибі фізичні, котрі викликають сумніви, чи дотичні емігранти зможуть заробити на своє удержанє. Рідкі випадки дучуть ся лише тоді, коли розходять ся о жінки, які їдуть до своїх мужів, або о діти, які їдуть до своїх родичів. Але навіть і в тих случаях трапляють ся не раз, що емігрантів запертають, коли їх найбільша родина не дасть доказів, що зможе забезпечити їм удержанє, чи не заходять обави, що вони можуть стати публичним тягарем. Се є дуже важна справа головно для тих людей, котрі задумують спровадити до Злучених Держав свою родину або крєвних.

З причини фізичних хиб призначено до депортації в останній тижні сїдуючих наших емігрантів:

Михайло Кудів, з пов. Жидачів, літ 15, прибув на кораблі „Кайзер Вільгельм дер Гроссе“.

Ідучи до свого батька в Шікаго. Хлопчина був на свій вік слабо розвинений, а його батько, котрий по него згодив ся, зробив дуже прикрє вражєніє на комісію ізаа убожества. Апеляція, внесена Товариством до Вашингтону, не принесла бажаного успіху.

Гриць Бугайло, з пов. Самбір, літ 45, прибув на кораблі „Кайзер Вільгельм дер Гроссе“, ідучи до свого брата в Ірвін, Па.

Митро Залик, з пов. Сянін, літ 42, прибув на тим самим кораблі, ідучи до свого сводка Теодора Залика в Ньюарку, Н. Дж.

Петро Стегний, з пов. Жидачів, літ 42, прибув на кораблі „Америка“, ідучи до свого сводка Івана Яреського в Нортумберленд, Ва.

Дмитро Яремко, з пов. Самбір, літ 43, прибув разом зі жінкою, Оленою, літ 47, на кораблі „Батавія“, ідучи до швагря Михайла Малєцького, Вініпег, В. Ва. У обох найдево фізичні хибі і сейчас призначено до депортації.

Анна Яловица, з пов. Борщів, вдова літ 49, прибула на кораблі „Лявра“ враз з двома дітьми: сиротом Василем, літ 12, і дочкою Василіною, літ 7. Вона має намір їхати до своєї дочки і зятя Івана Глуха, які живуть в Джинсмі, Ман., Канада. Але лікарі знали сина умово нерозвиненим і з тої причини всі троє засуджені на заперенє до старого краю. Остає одинока надія, коли Товариству власти ся вивести позволенє у канадійських властей іміграційних.

Євна Копча, з пов. Сянін, літ 23, прибула на кораблі „Кайзер Вільгельм дер Гроссе“, ідучи до свого брата в Гілбертс, Па. Власть уапала її за умово нерозвинену.

Материна Саболь, з пов. Добромилє, літ 32, прибула на кораблі „Америка“, ідучи до свого сводка Михайла Саболь в Квіленд, О. Перед комісією признала ся, що вона не є замужня, але є матерню двоїх дітей. Крім сего, лікарі знали її, що вона не є доволі здоровою, нм.

Марія Лютин, з пов. Самбір, 20 літ, прибула на кораблі „Фатерланд“ і ошкє, свого нареченого Николая Хемича, який живе в Котєвіл, Па.

Анна Горай, з пов. Рава руська, літ 28, прибула на кораблі „Бремен“. Вона вважала, що доглядом Товариства в „Сіті Гол“ з Юрєм Плягою з Брукліна. Юрє Пляго хотів, несе відїз жити, доки не зробить відповідні приготавленє, але власти іміграційні не хотіли на се агодити ся.

Василь Тимчук, з пов. Борщів, літ 26, прибув на кораблі „Лявра“, ідучи до свого швагря в Сідней, Н. С. Канада. Він не мав приписані квоти \$25.00, через що канадійський інспектор, а тим самим і власти іміграційні Злучених Держав призначили його до депортації.

Теодор Горан, з пов. Бібрка, літ 42, прибув на кораблі „Кайзер Вільгельм дер Гроссе“, ідучи до свого брата в Амьдос. Масс. Перед комісією признав ся, що перед 15-ма літами їзав білий зі своїм сьмієм о межі сьміє 2 місяці в арешті. Власть хотіла його виключити, але Товариство внесло апеляцію з представлєнєм, що Горан не є ніяким злочинцем і що нема підстави його задержати.

ПОЗІР РУСИНИ З АЛДЕН СТЕЙШЕН І ОКОЛИЦІ.

Отені повідомлєнє, що заповіджє на день 6-го червня представляє зістадо відомєніє ізаа важних перешкод на день 13-го червня. Представлєнє відбуде ся в „Талл Гол“.

Аматорський Крєвний.

Звіт

Головної Контрольної Комісії Р. Н. Союзу з контролю переведеної на дніх 28—29 мая 1914 р.

I. РУСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ.

ПРИХОДИ.

З кінцем місяця січня с. р. т. є. від останньої контролю лишилося в касі готівкою \$116.322.52

За лютий вплинуло 19.766.26
За марець вплинуло 25.025.40
За квітень вплинуло 24.075.74

Разом \$185.189.92

РОЗХОДИ.

В місяць лютий с. р. \$16.917.98
В місяць марти 17.680.16
В місяць квітня 21.928.11

Разом \$56.526.25

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Доходу було \$185.189.92
Розходу було 56.526.25

Остає в готівці \$128.663.67

На цю суму знайдено гроші, вложені в банківських книжках в наступних банках:

1) German Savings & Deposit Bank, Pittsburgh, Pa. \$6,817.91

2) The Union Trust Co., Pittsburgh, Pa. 2,998.67

3) Pittsburgh Trust Co., Pittsburgh, Pa. 2,728.27

4) Shamokin Banking Co., Shamokin, Pa. 6,818.28

5) The Market Str. Nat'l Bank, Shamokin, Pa. 17,247.39

6) The Market Str. Nat'l Bank, Shamokin, Pa. 6,566.78

7) The Market Str. Nat'l Bank, Shamokin, Pa. 208.99

8) The Nat'l Bank of Shamokin, Pa. 11,373.24

9) The Nat'l Bank of Shamokin, Pa. 27,869.80

10) The First Nat'l Bank, McAdoo, Pa. 13,441.25

11) Dime Trust and Safe Deposit Co., Shamokin, Pa. 4,307.97

12) Dime Trust and Safe Deposit Co., Shamokin, Pa. 35,119.37

Готівкою у касі знайдено 665.75

Разом \$136.163.67

На цю суму є ще некешований чеків на 7,500.00

В готівці остає \$128.663.67

Крім цієї готівки знайдено на моргечах 30,550.00

Рент від реальності 5,704.78

Друкарня 30,000.00

Реальність 19,500.00

Весь маєток Р. Н. Союзу з кінцем місяця квітня б. р. виносить \$214,418.45

II. РУСЬКИЙ МОЛОДЕЧИЙ СОЮЗ.

ПРИХОДИ.

З кінцем місяця січня б. р. остало готівкою \$24,392.21

За міс. лютий вплинуло 980.29

За міс. марець вплинуло 981.47

За міс. квітень вплинуло 941.11

Разом \$27,295.08

РОЗХОДИ.

За місяць лютий \$120.00

За місяць марти 420.00

За місяць квітень 144.60

Разом \$684.60

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Приходу було \$27,295.08

Розходу було 684.60

Остає в готівці \$26,610.48

На цю суму знайдено: Market Street Nat'l Bank, Shamokin, Pa. \$8,366.83

Guarantee Trust and Safe Deposit Co. of Shamokin, Pa. 18,243.65

Разом \$26,610.48

III.

СПРАВОЗДАНИЕ АДМ. „СВОБОДИ“ за час від 16-го лютого 1914 р. до 25-го мая 1914 р.

Загальні місячні приходи.

Лютий (від 16-го) \$194.66
Марець 2,863.53
Квітень 2,841.34
Май (до 25-го) 3,221.29

Разом \$8,920.82

Загальні місячні розходи.

Лютий (від 16-го) \$1,688.20
Марець 4,096.50
Квітень 2,868.88
Май (до 25-го) 2,293.19

Разом \$10,946.77

ПОДРІБНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ ПРИХОДІВ.

Постороння передплата на „Свободу“ \$321.51

За орган від Р. Н. Союзу 5,984.70

За оголошення братств і тов. 61.66

За оголошення бізнесові 1,194.18

За друки від Р. Н. Союзу 648.10

За друки для бравств і товариств 287.80

За друки для приватних осіб і сторін 86.45

За книжки власного і чужого накладу 178.56

Надзвичайні приходи 143.56

За оголошення до календаря Р. Н. Союзу 64.00

Разом \$5,920.82

Готівка з 15-го лютого т. є. від останньої контролю \$5,770.78

Весь прихід \$14,691.60

ПОДРІБНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ РОЗХОДІВ.

Офісові видатки і оплата експресів 403.63

Сплата капіталу і проценту Р. Н. Союзу 369.75

Аскурація, рент, опал і чистення локалю 948.19

Електрика і газ до освітлювання і машин 180.78

Направа машин і реставрація убіяцій 419.02

Кліші, іншури, фарба і т. п. 299.89

Папір на „Свободу“ 1,997.59

Оплата поштова за обі „Свободи“ 457.62

Видатки на приватні і Союзні роботи, як папір, кліші, перешлет і т. п. 1,234.82

Видатки на видаване і закупно книжок до перепродажу 156.84

Видатки на інвентар 585.01

Платня робітників, завідателя і редакторів 3,893.33

Весь розхід \$10,946.77

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Приходи \$14,691.60

Розходи 10,946.77

Остає \$3,744.83

На книжці банків „The New Jersey Title Guarantee and Trust Co.“ знайдено суму \$4,627.12

Чеків до адепозитованя на суму 10.47

Разом \$4,637.59

З цієї суми некешований ще чеків на суму 1,000.93

Остає \$3,546.66

У завідателя в підручній касі 198.17

Разом в готівці є \$3,744.83

Крім сего знайдено:

Паперу в запасі на суму 1,000.00

На довгах:

Від Р. Н. Союзу за друки 513.70

Від „Прогресс. Ком.“ за друки 1,762.72

Від відділів Р. Н. С. 230.00

Разом стан грошей є \$7,251.25

IV.

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ МАЄТКІВ

остаючих під контролею Р. Н. Союзу:

1) Мисток Р. Н. Союзу \$214,418.45

2) Маєток Р. М. Союзу 26,610.48

3) Грошовий стан „Свободи“ 7,251.25

4) Інвентар всіх трох департаментів 3,000.00

Разом \$251,280.18

V.

СПРАВОЗДАНИЕ РЕКОРДОВЕ Р. Н. С.

В місяць лютий приступило нових членів 635

В місяць марти 451

В місяць квітня 350

Разом 1,436

В лютий прийнято наново в членів 60

В марти 94

В квітня 66

Разом 220

В лютий прийнято з переступними листами 48

В марти 64

В квітня 30

Разом 142

Від 1-го лютого до 30-го квітня б. р. до Р. Н. Союзу прийнято нових членів 1,436

Від того самого часу прийнято наново в членів 220

Від того самого часу прийнято з переступними листами 142

Разом 1,798

В лютий б. р. вичеркнено на підставі статута Р. Н. С. 314

В марти 339

В квітня 359

Разом 1,012

В лютий взяли переступні листи 43

В марти 48

В квітня 34

Разом 125

В лютий померло членів 19

В марти 14

В квітня 8

Разом 41

Від 1-го лютого до 30-го квітня б. р. вичеркнено всіх членів 1,012

За тойсам час взяли переступні листи 125

За тойсам час померло 41

Разом 1,178

З днем 31-го січня б. р. в Р. Н. Союзі було всіх членів 19,427

З днем 30-го квітня б. р. було всіх членів в Р. Н. Союзі 20,047

Р. Н. Союз від 1-го лютого до 30-го квітня с. р. то є за час трох місяців побільшився в членів о 620

VI.

СПРАВОЗДАНИЕ РЕКОРДОВЕ Р. М. С.

В лютий прийнято нових членів 166

В марти 197

В квітня 131

Разом 494

В лютий прийнято наново в членів 5

В марти 6

В квітня 5

Разом 16

В лютий прийнято з переступними листами 1

В марти 1

В квітня 1

Разом 3

Від 1-го лютого до 30-го квітня б. р. прийнято нових членів 494

В тім самім часі прийнято наново в членів 16

В тім самім часі прийнято з переступними листами 3

В протягу трох місяців прибуло членів 513

В лютий с. р. вичеркнено за несплаченя місячних вкладок чл. 40

В марти 36

В квітня 41

Разом 117

В лютий взяли переступні листи 1

В марти 3

В квітня 2

Разом 6

В лютий перейшло до Р. Н. С. чл. 1

В марти 3

В квітня 1

Разом 5

В лютий померло чл. —

В марти —

В квітня —

Разом —

Від 1-го лютого до 30-го квітня б. р. вичеркнено за несплату міс. вкладок членів 117

В протягу того самого часу взяли переступні листи 6

В протягу того самого часу перейшло до доспелих чл. Р. Н. С. 5

В протягу того самого часу померло 2

Разом 130

З днем 1-го лютого б. р. в Р. М. Союзі було всіх членів 4,086

З днем 30-го квітня було всіх членів 4,471

В протягу трох місяців Р. М. Союз побільшився в членів о 385

VII.

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ ЧЛЕНІВ

Р. Н. Союзу і Р. Мол. Союзу.

З днем 1-го лютого б. р. Р. Н. Союз числив чл. 19,427

З днем 1-го лютого б. р. Р. М. Союз числив чл. 4,086

Разом 23,513

З днем 30-го квітня б. р. Р. Н. Союз числив членів 20,047

З днем 30-го квітня б. р. Р. М. Союз числив чл. 4,471

Разом 24,518

В протягу трох місяців, т. є. від 1-го лютого б. р. до 30-го квітня б. р. Р. Н. Союз і Р. Молод. Союз побільшилися о 1,005 членів.

Подаючи за загальної відомості Вп. Членам Р. Н. Союзу вислід з переведеної контролю, констатуємо отсим, що діловодство і книговодство Р. Н. Союзу ведене вповні і згідно з постановами статутів і ухвал Конвенції та знаходиться у вищевказаному порядку. Рівнож констатуємо з найбільшим вдволеням, що завдяки вміль, совісній і невтомній праці Вп. II. Урядників наша славна організація йде скорим кроком до світлого розвою і силн, чого доказом є не-

Подаючи за загальної відомості Вп. Членам Р. Н. Союзу вислід з переведеної контролю, констатуємо отсим, що діловодство і книговодство Р. Н. Союзу ведене вповні і згідно з постановами статутів і ухвал Конвенції та знаходиться у вищевказаному порядку. Рівнож констатуємо з найбільшим вдволеням, що завдяки вміль, совісній і невтомній праці Вп. II. Урядників наша славна організація йде скорим кроком до світлого розвою і силн, чого доказом є не-

Подаючи за загальної відомості Вп. Членам Р. Н. Союзу вислід з переведеної контролю, констатуємо отсим, що діловодство і книговодство Р. Н. Союзу ведене вповні і згідно з постановами статутів і ухвал Конвенції та знаходиться у вищевказаному порядку. Рівнож констатуємо з найбільшим вдволеням, що завдяки вміль, совісній і невтомній праці Вп. II. Урядників наша славна організація йде скорим кроком до світлого розвою і силн, чого доказом є не-

Подаючи за загальної відомості Вп. Членам Р. Н. Союзу вислід з переведеної контролю, констатуємо отсим, що діловодство і книговодство Р. Н. Союзу ведене вповні і згідно з постановами статутів і ухвал Конвенції та знаходиться у вищевказаному порядку. Рівнож констатуємо з найбільшим вдволеням, що завдяки вміль, совісній і невтомній праці Вп. II. Урядників наша славна організація йде скорим кроком до світлого розвою і силн, чого доказом є не-

Подаючи за загальної відомості Вп. Членам Р. Н. Союзу вислід з переведеної контролю, констатуємо отсим, що діловодство і книговодство Р. Н. Союзу ведене вповні і згідно з постановами статутів і ухвал Конвенції та знаходиться у вищевказаному порядку. Рівнож констатуємо з найбільшим вдволеням, що завдяки вміль, совісній і невтомній праці Вп. II. Урядників наша славна організація йде скорим кроком до світлого розвою і силн, чого доказом є не-

Подаючи за загальної відомості Вп. Членам Р. Н. Союзу вислід з переведеної контролю, констатуємо отсим, що діловодство і книговодство Р. Н. Союзу ведене вповні і згідно з постановами статутів і ухвал Конвенції та знаходиться у вищевказаному порядку. Рівнож констатуємо з найбільшим вдволеням, що завдяки вміль, совісній і невтомній праці Вп. II. Урядників наша славна організація йде скорим кроком до світлого розвою і силн, чого доказом є не-

Подаючи за загальної відомості Вп. Членам Р. Н. Союзу вислід з переведеної контролю, констатуємо отсим, що діловодство і книговодство Р. Н. Союзу ведене вповні і згідно з постановами статутів і ухвал Конвенції та знаходиться у вищевказаному порядку. Рівнож констатуємо з найбільшим вдволеням, що завдяки вміль, совісній і невтомній праці Вп. II. Урядників наша славна організація йде скорим кроком до світлого розвою і силн, чого доказом є не-

Подаючи за загальної відомості Вп. Членам Р. Н. Со

Головний Уряд „Р. Н. Союзу“.

Председатель:

Дмитро Канігула,
Box 565, McAduo, Pa.

Місто-председатель:

Марія Білін,
1710 W. 44th St., Chicago, Ill.

Місто-председатель:

Василь Суван,
Whiting, Ind.

Секретар реєстрацій:

Михайло Угорчан,
Box 76, Jersey City, N. J.

Секретар фінансовий:

Сомен Ядловський,
Box 76, Jersey City, N. J.

Касієри:

Аленсія Шаронь,
524 Pine & Franklin Sts., Shamokin, Pa.

Контрольна Комісія:

О. В. Балог,
550 John St., Whiting, Ind.

Стефан Миланович,
193 Grand St., Jersey City, N. J.

Масиф Ялечко,
Box 156, Kamey, Pa.

Радні:

Іван Глова,
521 N. Shamokin St., Shamokin, Pa.

Михайло Ваверчан,
720 Charles St., Perth Amboy, N. J.

Володимир Касюні,
56 Sussex St., Jersey City, N. J.

Петро Мотало,
1436 W. Erie St., Chicago, Ill.

В. Митрон Данилович,
11 Chmelnicky St., Ansonia, Conn.

Андрій Гальчан,
257 Churchill St., McKees Rocks, Pa.

Редактор „Свободи“:

Семп Стетневич,
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Завідатель „Свободи“:

Андрій Савна,
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Головна Канцелярія „Р. Н. Союзу“ на-
ходиться за підписом 83 Grand St.
(у власній будівлі) Jersey City, N. J.

Прозвітна Комісія:

Др. В. Сіменович, президент,
4105 N. Avers Ave., Chicago, Ill.

А. Горбаль, касієр,
135 Main St., Derby, Conn.

Е. Струтинський, секр.,
714 Bickerdike St., Chicago, Ill.

О. В. Балог,
550 John St., Whiting, Ind.

А. Андрійко,
147 Broad St., New Britain, Conn.

Др. І. Копистянський,
W. Pine St., Shamokin, Pa.

Ю. Павчан,
68 N. 8 St., Brooklyn, N. Y.

РОЗМЕТ Р. Н. СОЮЗА ЗА МІСЯЦЬ ЧЕРВЕНЬ 1914 Р.

Член на ціле посмертне платить \$1.50
а на половину посмертного 86 цнт.

РУХ В ВІДДІЛАХ Р. Н. СОЮЗА.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Бр. сьв. Арх. Михайло,
від. 368, повідомляє всіх своїх членів, що дня
7-го червня с. р. відбудеться піврічний мітинг.
Простіть усіх членів безумовно явити ся на
мітинг, бо в дуже важній справі до погодження.
Неявившись ся член заплатить 50 ц. кару, уряд-
ник \$1.00. — Уряд.

ЕЛІЗАБЕТПОРТ, Н. ДЖ. Тов. „Запорожська
Січ“, від. 234, повідомляє всіх своїх членів, що
дня 14-го червня с. р. відбудеться піврічний
мітинг, на котрім кождий член має явити ся.
Член, неявившись ся на мітинг без важної при-
чини, заплатить кару, після ухвали. Довгуючі
члени мають вирівняти свої заборгованості. Контро-
льори мають до мітингу переглянути книги і ка-
су та дати звіт на мітинг. Подаємо також до
відомо, що в місяці червня і липня с. р. прий-
маємо нових членів без вступного до Товариства.
а до Р. Н. Союзу після статуту. Просить ся ко-
ждого члена в нашій місцевості оголосити тим,
що ще не належать до нашої славної організації
Р. Н. Союзу і до нашого великого Тов., нехай
не відкладають з дня на день, але нехай зараз
приступають, бо тепер кождого буде менше кошт-
увати. — А. Малафій, предс.; С. Колодій, секр.

ЕЛІЗАБЕТПОРТ, Н. ДЖ. Бр. сьв. Арх. Ми-
хайло, від. 142, повідомляє всіх своїх місцевих
і позамісцевих членів, що дня 14-го червня від-
будеться піврічний мітинг в галі Юрія Шевчу-
ка під ч. 83 Лівінгстон стр. о год. 8-й вечір.
Кождий член має явити ся на сей мітинг. На тім
мітингу застане контрольна комісія справознав-
ців. Довгуючі члени мають вирівняти всі свої забор-
гованості, бо в противний раз будуть виключені з
Р. Н. Союзу. Неявившись ся член заплатить 50
ц. кару а урядник \$1.00. — А. Дроздовський,
предс.; І. Радзівий, кас.; Т. Вутич, секр.

СТ. ЛІТО. МО. Бр. сьв. Арх. Михайло, від.
14, повідомляє всіх своїх членів та місцевих
і позамісцевих, що дня 21-го червня с. р.
о год. 1-й попол. відбудеться піврічний мітинг,
на котрім кождий член має явити ся. Член, ко-
трій не явиться ся на тім мітингу, підпадає карі
50 ц. а урядник \$1.00. На тім мітингу будуть
дуже важні справи до погодження. Контрольна
комісія має дати рахунок з каси Братства.
Кождий член має заплатити всі свої заборго-
ваності, бо в противний раз буде виключений з
Братства і з Р. Н. Союзу. Рівнож повідомляє ся
тих земляків, котрі ще не належать до нашої
організації, щоби користали з нагоди і прий-
шли на той мітинг, бо на тім мітингу буде прий-
мати ся нових членів. — П. Колча, предс.; М.
Демичин, секр.; А. Рата, кас.

ДЕСМОДЖ, МО. Бр. сьв. О. Николая, від.
225, повідомляє всіх своїх членів, що дня 14-го
червня с. р. відбудеться піврічний мітинг. На
тім мітингу будуть ся приймати також і нових
членів. — А. Кравець, секр.

КАРНЕГІ, ПА. Тов. „Січ“, від. 136, подає
до відомо своїм місцевим і позамісцевим членам,
що дня 14-го червня с. р. відбудеться піврічний
мітинг. На тім мітингу будуть ся приймати нових
членів без вступного до Товариства, а до Р. Н.
Союзу після статуту. Кождий член, котрий на-
лежить до того Товариства, має явити ся на мі-
тинг, бо в противний раз будуть заплатити кару
50 ц., а урядник \$1.00. — Ю. Шоломейський, пр.;
Н. Гоїсан, секр.; Г. Пенгрен, кас.

П. С. ПІТСБґ, ПА. Бр. сьв. Андрія сьв. Ге-
оргія, від. 250, повідомляє всіх місцевих і по-
замісцевих членів, що дня 14-го червня відбуде-
ться піврічний мітинг, на котрім кождий член
безумовно має явити ся. На тім мітингу будуть
дуже важні справи до погодження. Кождий член
має вирівняти свої довги до Братства і до Р. Н.
Союзу. Котрий член сего не зробить, буде су-
спендований або виключений після ухвали Брат-
ства. Контрольна комісія дасть рахунок з каси
Братства. На розпорядження, одержане від Го-
ловного Уряду Р. Н. Союзу, буде на мітинг важ-
на справа до виконання. — Д. Матіоневський,
предс.; В. Стадник, кас.; І. Колодій, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. „Запорожська Січ“,
від. 367, повідомляє всіх своїх Товаришів, що
дня 7-го червня о 2-й год. попол. в галі під ч.
529 на Клінтон стр. відбудеться мітинг. Отже
обов'язком кождого члена є явити ся на сім мі-
тингу для погодження важних справ Тов. Також
обов'язком членів є привести свого Товариша і
вписати до організації Р. Н. Союзу. Член, не-
явившись ся на мітинг, заплатить 25 ц. кару, а
урядник 50 ц. — Я. Тимків, секр.

ПІТСБґ, ПА. (БґТАР СТ.) Бр. сьв. О.
Николая, від. 333, повідомляє всіх своїх членів,
що дня 14-го червня (юнія) відбудеться о год.
2-й попол. піврічний мітинг в домі Алексія Ко-
туля під ч. 5512 Гарісон Ст. Неявившись ся член
заплатить 50 ц. кару, а урядник \$1.00. На мі-
тинг буде приймати ся нових членів без вступ-
ного до Братства, а до Р. Н. Союзу після стату-
та. Русини-Українці! Приступайте до нашого
Братства і Р. Н. Союзу! Нехай буде одна мо-
гутна сила, лише з єдності може випити плеск до-
брого. А тоді і докопачні люди будуть нам за-
видавати. Напам'ятайте, що в душі є сила. —
І. Гусак, предс.; М. Котула, секр.

СИРАКЮЗ, Н. Й. Тов. „Запорожська Січ“,
від. 317, подає до відомо всім своїм членам, що
дня 7-го червня (юнія) відбудеться о год. 2-й
полпол. піврічний мітинг в галі Івана Рипки, ч.
1400 Борт Авеню. Кождий Товариш і Тowa-
ришка мають явити ся. На тім мітингу буде прий-
мати ся нових членів до Товариства без вступ-
ного, а до Р. Н. Союзу після статуту. Котрий
Товариш або Товаришка не явить ся на мітинг,
заплатить кару в сумі 50 ц., а урядник \$1.00.
— В. Осуховський, предс.; С. Петришин, кас.;
Т. Ковальчик, секр.

ПРОВІДЕНС, Р. АЙ. Бр. князя Давида, від.
73, повідомляє всіх членів, що піврічний мітинг
відбудеться ся дня 21-го червня в „Базар Гол“,
ч. 135 Вілард Авеню, о год. 2-й попол. На мітин-
гу зладуть урядники піврічне справознавство, отже
просить ся кождого члена безумовно явити ся
на тім мітингу. — Уряд.

ВІЛМЕРДІНГ, ПА. Бр. сьв. Івана Хрестителя,
від. 159, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих
членів, що дня 14-го червня с. р. відбудеться
сего 2-й год. попол. піврічний мітинг. У-
правляє ся всіх членів сего відділу прийти то-
чно в означений час. Неявившись ся член запла-
тить 50 ц., а урядник \$1.00 кару. — В. Бет-
ко, секр.

В. Б. ПІТСБґ, ПА. Бр. Покр. Преск. Бо-
городій, від. 258, подає до відомости всім своїм
місцевим і позамісцевим членам, що 14-го чер-
вня відбудеться піврічний мітинг, на котрім бу-
дуть дуже важні справи до погодження. Секре-
тар застане справознавство за пів року. Кождий
член має явити ся на тім мітингу. Довгуючі ч-
лени мають вирівняти свої довги, бо в противний
раз будуть виключені з Братства і Р. Н. Сою-
зу. Нових членів буде приймати ся до Брат-
ства без вступного. Неявившись ся член запла-
тить 50 ц. кару, а урядник \$1.00. — П. Коля-
са, предс.; Г. Курис, секр.

НЮ БРІТЕН, КОНН. Бр. сьв. Тройні, від.
94, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих
членів, що дня 12-го червня о год. 3-й попол.
вечером відбудеться піврічний мітинг, на котрім
кождий член безумовно має явити ся. Член, я-
кий без важної причини не явить ся на мітинг,
буде караний після статуту. На тім мітингу бу-
дуть до погодження дуже важні справи. Кождий
член має вирівняти свої довги до Братства і Р.
Н. Союзу. Рівнож повідомляє ся тих, котрі ще
не належать до жадного відділу Р. Н. Союзу,
щоби скористали з нагоди. Наше Братство буде
приймати нових членів через 2 місяці (червень
і липень) без вступного до Братства, а після
статуту до Р. Н. Союзу. Прийдіть всі, а переко-
насте ся, скільки то наше Братство вже випла-
тило за допомоги. — А. Савчинин, предс.; М. Кар-
бовник, кас.; Ю. Зень, секр.

ДУКЕйн, ПА. Бр. сьв. Стефана, від. 268,
повідомляє всіх своїх членів, що дня 14 червня
(юнія) с. р. відбудеться піврічний мітинг, на
котрім всі члени мають безумовно явити ся. Не-
явившись ся члени заплатять грошову кару. —
Уряд Братства.

АКРОН, О. Бр. Состівія сьв. Духа, від. 295,
повідомляє своїх членів, що піврічний мітинг
відбуде ся дня 21-го червня с. р. Кождий член
має явити ся на мітинг і вирівняти свій довг.
Хто не явить ся, буде караний: член 50 ц., у-
рядник \$1.00. На мітинг будуть погоджувати
важні справи Братства. Рівнож буде прийма-
ти ся нових членів до Братства і до Р. Н. Союзу
після статутів. Визнають ся всіх Земляків з Ак-
рон, Баргетон і Бостон, щоби вступали в члени
Братства і Р. Н. Союзу, найбільшої і найсла-
вітшої організації в цілій Америці. Обезпечуй-
те Ваші жінки і діти, бо не знають, коли неча-
сте приключить ся. — Н. Борсук, предс.; М.
Степмах, секр.

КІНГСТОН, ПА. Бр. сьв. Арх. Михайло, від.
208, повідомляє своїх членів, що дня 21-го чер-
вня (юнія) с. р. відбудеться піврічний мітинг
точно о год. 2-й попол. Неявившись ся члени під-
падуть карі після статуту. — М. Манкович, секр.

СЕНТРАЛІЯ, ПА. Бр. сьв. Петра і Павла,
від. 90, повідомляє своїх членів, що піврічний
мітинг відбудеться ся дня 15-го червня в галі під
церквою. Кождий член не явить ся на мітинг, за-
платить 50 ц. кару, а урядник \$1.00. — Н. Зе-
лінський, предс.; В. Максимів, секр.

ГґНТІНГТОН, ІНД. Бр. сьв. Петра і Павла,
від. 356, подає до відомо своїм членам, що пів-
річний мітинг відбуде ся дня 10. червня с. р.
Кождий член має явити ся на той мітинг, бо бу-
дуть важні справи погоджувати ся. Кождий
член має вирівняти свої заборгованості. Будемо ви-
бирати новий уряд. Запрошуємо всіх тих, котрі
ще не є членами Р. Н. Союзу. Нових членів бу-
демо приймати за половину вступного до Брат-
ства, а до Р. Н. Союзу після статуту. Той мі-
тинг відбуде ся в домі п. касієра Ант. Бомбар-
бака, 1340 Сабан стр. о год. 6-й вечір. Не-
явившись ся член заплатить кару 50 ц., а уряд-
ник \$1.00. — П. Вашишин, секр.

БІВЕРДЕЙ, ПА. Бр. сьв. Михайло, від. 126,
повідомляє своїх членів, що 21 червня с. р. від-
будеться піврічний мітинг, на котрім кождий
довгуючий член має вирівняти всі свої заборго-
ваності. — Н. Климовський, секр.

ЕБЛЕЙ, ПА. Бр. сьв. О. Николая, від. 349,
повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих
членів, що 14. червня с. р. відбудеться у до-
теперішнім місці піврічний мітинг, на котрім бу-
де справознавство касове і вибір нових урядників.
Неявившись ся член заплатить кару 50 ц., а у-
рядник \$1.00. Буде приймати ся нових членів
без вступного до Братства, а до Р. Н. Союзу пі-
сля статуту. — А. Мороз, предс.; В. Мельник,
кас.; О. Костюк, секр.

БАРНЕСБОРО, ПА. Бр. сьв. Ап. Петра і
Павла, від. 166, повідомляє всіх своїх як міс-
цевих так і позамісцевих членів, що закла важ-
ної причини Братство мусило опустити церковну
галі і мусило шукати другої галі на будівняве
місячних мітингів. Тому уряд Братства знайшов
галі на мітинги так звану „Словенську Галі“,
що при віллі Філадельфії Еваню. З причини, що
уряд не міг вивести закла браку місяця того
самого речення до відбудення мітингів, як се бу-
ло в церковній галі т. є. 1-й неділі по 15-тій,
тому був уряд примушений змінити речення
відбудення мітингів. Мітинги будуть отже відбу-
вати ся від тепер кождої 2-гої неділі по 1-шій.
Перший піврічний мітинг припадає на 14-го
червня (юнія) в словенській галі. Просить ся,
щоби всі члени явили ся на тім мітингу, бо в
дуже важні справи до погодження. Про причи-
ну вигнання Братства з церковної галі поговори-
мо пізніше в „Свободі“. — А. Зая, предс.; С.
Рейба, кас.; Н. Равак, секр.

ОЛЕН, Н. Й. Тов. „Запорожська Січ“, від.
363, повідомляє всіх своїх членів, що дня 13-го
червня о год. 7.30 вечір відбудеться піврічний
мітинг, на котрім кождий член безумовно має
явити ся. Член, котрий не явить ся, підпадає
карі 50 ц., а урядник \$1.00. Довгуючі члени
мають вирівняти всі свої заборгованості, бо в про-
тивний раз будуть виключені з Товариства і Р.
Н. Союзу. Контрольна Комісія має дати касове

справознавство. Рівнож повідомляє ся тих, котрі
ще не належать до нашого Товариства і Р. Н.
Союзу, щоби скористали з нагоди. Наше Тowa-
риство буде приймати нових членів в місяці
червня за половину вступного до Товариства, а
до Р. Н. Союзу після статуту. — С. Лупішин,
предс.; Г. Підкальний, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Руське Тов. Тисемениці,
від. 144, подає до відомо своїм членам, що пів-
річний мітинг відбуде ся 14-го червня с. р. Про-
сить ся, щоби кождий член прийшов на мітинг,
бо в важні справи до погодження. Також по-
дає ся до відомо тим членам, які ще не на-
лежать до Тов. і до Р. Н. Союзу, що можуть ко-
ристатися з доброї нагоди. Коли в місяці червня
приступлять 10 членів, в такім разі за дармо
виповняти ся для них декларації. Крім сего но-
ві члени в місяці червня не платять вступного
(стипе в червні, а не, як було подано в попе-
реднім числі, через три місяці). Проте корис-
тайте з нагоди, бо ніхто не знає, коли неча-
сте може його стрінути. Нехай жінки та діти на-
адає з відданістю свого батька, що про них
старіється ся. — Д. Ляшківський, предс.; Н. Під-
дуський, кас.; П. Сосновський, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Бр. сьв. Василія Вел., від.
229, подає до відомо всім своїм місцевим і по-
замісцевим членам, що на місці теперішнього
секретаря Мих. Колодія, котрий так довгий час
працював в Братстві сьв. Василія Вел., а тепер
повертає до старого краю, зістає виборний Мих.
Кость. У всіх справах Братства просить ся
зголошувати на адресу нового секретаря: Michael
Kost, 701 Seranton St., Seranton, Pa. — М. Кость,
секретар.

ЛОПЕЗ, ПА. Братство сьв. Ап. Петра і Павла,
від. 253, повідомляє всіх своїх членів, що дня
21-го червня (юнія) відбудеться піврічний мі-
тинг, на котрім всі члени мають явити ся. Довго-
уючі члени мають вирівняти свої заборгованості.
Неявившись ся член заплатить кару від 50 ц. до \$1.00.
— Дж. Губеняк, секр.

НОРТГЕМТОН, ПА. Сестр. Вел. Зан. Пр.
Діви Марії, від. 252, повідомляє всі свої членкині,
що дня 14-го червня (юнія) с. р. відбудеться о
год. 3-й попол. в церковній галі піврічний мі-
тинг, на котрім всі Сестри мають безумовно яви-
ти ся, бо в важні справи до погодження. Дов-
гуючі членикині мають вирівняти свої довги. Не-
явившись ся Сестри заплатять кару після статуту.
— Марія Валь, секр.

НЮ АЛЕКСАНДРІЯ, ПА. Тов. „Запорожська
Січ“, від. 232, подає до відомо своїм членам, що
піврічний мітинг відбудеться ся дня 14-го червня
с. р. точно о год. 2-й попол. в церковній галі.
Порядок нарад на мітинг є єдиною: 1. Кон-
троля каси Товариства. 2. Справа відбитко-
вання столітніх роковин Т. Шевченка. 3. Справа
читальні Товариства. Відтак відбудуть ся при-
ймати нових членів і погодження членських справ
т. є. зажаляння, скарги і просяби. Просить ся всіх
членів Товариства як місцевих так і позамісцевих
явити ся на сей мітинг. Член, неявившись ся
на означений час, заплатить \$1.00 кару, заст.
урядника \$1.50, урядник \$2.00. Члени, які не
можуть явити ся через важну причину, мусять
себе достовірно оправдати. — Н. Кіч, предс.;
А. Кріпл, секр.

МЕКІНТАЙР, ПА. Бр. сьв. Петра і Павла, від.
299, повідомляє всіх своїх членів, що піврічний
мітинг відбудеться ся 14. червня с. р. о 1-шій го-
дині пополудни. Кождий член має явити ся на
мітинг і вирівняти свої заборгованості. Буде вибір
нових урядників. Неявившись ся член заплатить
50 ц. кару, а урядник \$1.00. — Ф. Федорук,
предс.; Ф. Кудіковський, кас.; П. Буриляк, секр.

ПЕРТ АМБОН, Н. ДЖ.
Братство сьв. Василія Вел., від. 168,
уладжує

ТЕАТРАЛЬНЕ ПРЕДСТАВЛЕННЯ І БАЛЬ
ДНЯ 8-го ЧЕРВНЯ (в Зелений понеділок) 1914
в галі п. Нікодама, 752 Стейт стріт

„МУЖИКИ АРИСТОКРАТИ“
ОСОБИ:
Панько Когут, селянин — Олекс. Клям.
Катерина, його жана — п. Юлія Зволонська.
Стефанко, капітал — Никола Палія.
Мартинко, парубок — Гр. Бабін.
Маруся, їх вихованка — Анна Петівка.
Андрійко, комірація — Марія Пимбаліста.
Осяп, хадульник — Стефан Дячизин.
Тимофтей, фельдфебель — Андрей Бажал.
Монко, арендар — Василь Сеньків.
Пічкуль, жидок — Іван Петрів.
Режисери: п. Юлія Зволонська.
Підчас представлення і балю буде пригравати ру-
ським музиком М. Хріна.
ПОЧАТОК О ГОД. 7.30 ВЕЧЕР.
На се представлення і балю запрошуємо всіх
Русинів з Перт Амбон і єврейських місцевостей.
Прийдіть на наш перший бал, на яким увеселитесь і потанцюєте руською коломийкою.
ЦІНИ МІСЦЬ: 1-ряд 35 цнт., сідуючі по 25 цнт.
Весь дохід призначений на „Рідну Школу“
в Краю.
За добру забаву рудити
КОМІТЕТ.

ПОЗІР! РУСИНИ В ШІНАГО І ОКОЛИЦІ.
Сестрицтво сьв. Ольги, від. 240 Р. Н. Союзу
устроює

ПЕРШИЙ ВЕЛИКИЙ БАЛЬ
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 14-го ЧЕРВНЯ С. Р.
в „Гренд“ галі, ріг Гренд Авеню і Лівінгстон стр.
Початок точно о годині 2.30 попол.
Вступ 25 цнт. від пари.
На сю забаву запрошуємо всіх Русинів і Ру-
синак з Шінаго і околиці. Хто прийде, не по-
милує. За добру забаву рудити
КОМІТЕТ.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

Хто би знав, де перебуває ФІЛИПОВИЧ, зо-
трій перед роком перебував в Скрентоні а п. Ю.
Семотомом, звільня ласкаво повідомити о сьм
на адресу: „Svoboda“, 83 Grand St.,
Jersey City, N. J. 23

Пошукую свого мужа ЛУЦЯ ПАРХУЦ, котрий
приїхав до Америки перед нісьма роками. Не-
ходять з села Лучинськ. пов. Рогатин, Талчачів.
Перебував в Рочестері, Н. Й., а потім вїхав до
других місцевостей. Тепер донесено мені, що він
перебував в Нью Йорку під іменем Джон Шмел-
скі, а адреса його була на бані під ч. 55 Еваню В.
На сю адресу я писала кілька листів, але відпо-
віді не зістає, ані мої листи не вертаються.
Хтоби о нім знав, або він сам, нехай зголошує
ся на мою адресу. За подане адреси \$5.00 на-
города. Моя адреса: Ksenka Parchuc, 13
Hopeman Pl., Rochester, N. Y. 21-23

ФАРМА НА ПРОДАЖ. 125 акрів з буди-
вом і з інвентарем, земля чорна, клімат знамен-
ний. Ціна \$3.800. Готівка потрібна \$2.000, а
решта на догінні сплати. Продає ся з причиною
незгоди в партнерії. По більшій інформації про-
шу писати на адресу: Mike Skorp, Box 17,
Martinsburg, N. Y. 21-24

Щастє

неодомно може сприти, хто би хотів купити або
давати істоту український Базар і Книгарню,
засновану в великий склад старокраєвських кни-
жок і всіні други річи, котрі входять в обсяг
Українського Базару. Сей штор находит ся в
Джерзі Сіті. Зголошуватися треба на адресу:
Іван Грабар, 62 Sussex St., Jersey
City, N. J.

5 АНГРОВУ ФАРМУ обсягає і з забудованим
на руській кольові в Мілвіл, Н. Дж., продає
по дуже низькій ціні. Голосити ся до аласт-
вля на адресу: S. Mullan, B. F. D. No. 1,
Millville, N. J. 23

ФАРМИ! ФАРМИ! В СТЕЙТІ КОНЕКТИКОТ.

Хто хоче набити добру і дешеву фарму,
нехай зголошиться до:
DANEIL KUDLIK, 22-23
261 CENTRAL AVE., NORWICH, CONN.

ПОЗІР РОДИНИЦІ! ФАРМИ НА ПРОДАЖ В ПРЕ- КРАСНІЙ І ЗДОРОВІЙ ОКОЛИЦІ.

Фарми продаєть по дуже низьких цінах від
одного акра і вище. Фарму на 1 1/2 акра арає в
будинками мешкальними і господарськими, зна-
ридими господарськими, 200 курей і 1 кінь про-
дає за \$2.400. Крім того маємо много вивих
подібних фарм, готових під упрягу. Фарми на-
ходяться в близькій фабричного міста, всего 30
хвилю ходу від стації залізничної. Тепер літо, тож
найліпше пора набити фарму і розпочати госпо-
дар

Не платіть готівкою! ФОНОГРАФИ!

за ПОЛОВИНУ ЦІНИ, на малі місячні сплати по \$1.00!

Вибирайте собі фонографи і рекорди з наших цінах після угодобрання!

Через 3 місяці пробуєте нашу машину, а коли вона Вас задовольнить, платіть по \$1.00 місячно! В противному случаю повертаємо Вам гроші. Віддайте нас в наших складах, котрий є отворений щоденно, або пишіть по безплатній інформації до:

ОМЕЛІАН ПОРАЙКА

INDEPENDENT PHONOGRAPH COMPANY
101 Essex Street, D341 New York, N. Y.

\$1.00

місячно

Проч з бритвами!

Наш порошок усебісечне волосся з тварин, борода і де би не було, баче жадного болю, не випадає жадних сліз і болю. Випадає плачу того порошку в 1 доллар, пробні доми в 50 центів. Пришліть 1 доллар через монетний ордер або в режисированім листі або поштовою маркою, а ми одразу випишемо порошок з описом, як його ужити.

Адреса:

Dr. BELLIN'S CO.,
55 DELANCY ST., NEW YORK.
Потребна агента.

ДІМ АГРОХОВСКИЙ СП БАНКОВИЙ

НАСЛІДНИК Л. В. ШВЕНК ВЛАСНИК

ОПАДІСТЬ се відставу багатства. Не смійтеся жиди до маюти, а розумні складіть гроші в часі, понажми банку, який дає гарантію і виплачує процент від вкладених грошей. ВИСЛАЖО ГРОШІ в банку, що адресата одержать із процентом 10 днів. Телеграфічною дорогою в 24 год. Німні гроші по найкращій ціні.

ШІФКАРТИ до і в Старого краю на всі настанови і настанови корабельні листи по комерційних цінах.

КАНЦЕЛЯРИЯ НОТАРІАЛА виплачує всім документи австрійські, російські і німецькі, які потрібні в Америці, там же є і суди в країні.

Tel. 1323 Orchard.

Наша злочина в касі яловий в сумі 100.000.00 доларів

У власнім імаху: 292-294 Bedford Ave. per Grand Str. Brooklyn, N.Y., і III-115 East 7th Street, New York, N.Y.

ХОРІ ЛЮДИ! Чи страдили Ви терпіння, яке мали з причини Вашої недуги?

День за днем, тижнями за тижнем, місяцями за місяцем, рік за роком, занепадає Ваше здоров'я. Представте собі, нічого хворіти і уявляючи, а тільки хворіти укриває жиди. Коли Вам жити неможливо через пробаву ган зовнішніх і відчуваете, що з Вами все гірше, в такім разі скаржтеся до старого опитного спеціаліста.

Він дасть Вам даром пораду, що Вам робити, щоб спасти життя і обяснить Вам науду. Лікує усе 20 літ з найкращими результатами ані недуги, як: безсиле, затроє крові, гемороїди, білий жовтух, серця, легкі, печінки, почки і т. п. Для недуг полових і нервових маю більш знані електричні апарати і Хуачі, за допомогою котрих перепадаємо Ваші внутрішні органи. Не кождий доктор має ті апарати, а того, що скаржтеся. Хемічне розслідування мочи. Не відкладайте до завтра, а скаржтеся до спеціаліста.

Dr. L. LANDES,

140 East 22nd St., New York, N. Y., betw. 3rd & Lexington Ave.

Пріймає скаржні в години: від 10-01 ранко до 8-01 вечір, а в неділі від 10-01 ранко до 4-01 пополудні. — Поради даром.

\$19.00 ДАРОМ!

Купуючи годинку впродовж фабрики, зашадите найменше \$19.00, а се тому, що в сторю Ви заплатите за тану годинку \$25.00, підчас коли наша фабрика ціна за сию годинку вносить всего \$6.00. Если хочете купити тану 25-долларову годинку за \$6.00, вишліть сей образчик і пришліть нам араз з Вашою докладною адресою, а ми випишемо Вам сейчас годинку в гарній пласованій касетці до вільного оглядення.

Завідаємо Вас, що кождий купуючий у нас годинку нічого не ризикує, бо має право отримати годинку і пересвідчитися, чи се годинка с такою, як ми представляємо. Коли переконатися, що годинка дійсно вартує \$25.00 і коштує с 14 К. Gold Filled, гарантована на 20 літ і має славний світовий опередок, тоді заплатіть агентом \$6.00 і ніяка центів за пересилку.

Направляємо наш годинку даром через 20 літ, або винімаємо на неї.

УВАГА: На жиди ніякого великого дисконтівані каталоги.

NATIONAL COMMERCIAL CO.

505 E. 5th Street, Dept. 71, New York, N. Y.

ШИФКАРТИ!

ДЕШЕВИЙ ПЕРЕГІД ДО ЕВРОПИ НА ГАМБУРГ-БРЕМЕН-РОТЕРДАМ СЕГО ТИМНЯ

Тикети зв'язані з усіх місць Західних Держав.

JACOBS AGENCY, 38 Canal St., New York, N. Y.

Проф. др. Ц. ДАЙЧ з Росії.

229 East 14th St., New York City.

Одиплокий правдиво-русский доктор (без туманів) лічить особисто до дуже уміреному заплаті, старанно, овісно і чесно всі недуги мушні, жіночій і дитин. Приймає хорих і поноділя, середі і північ до 8-01 год. вечір, в вітнірки, четверні і суботи від 11-01 год. ранко до 6-01 вечір, в неділі і свята до 4-01 пополудні.

\$15 Шифкарта до краю! \$15

ПРАТЯ Годишні! Майте розум! Не платіть агентам високих ціл за шифкарти! Шануйте гроші! Перед купівлею шифкарта вишліть до нас! Наша ціна с:

●● \$15 ШИФКАРТА ДО КРАЮ \$15 ●●

Шифкарти, анананані, іда ора і вигідна. Сиробите раз і раз. Особи купити, купити, домовити харч! Виробляємо вільний перепад гра-виці! Число жидого на етапі, привидіть на шифр, дімо нічліг. ДАРОМ! СПІШІТЬ! НАПИШІТЬ ЛИСТ! Можли дістати на дороге дарунок!

\$28 дол. ШИФКАРТА З ПРАЮ ДО АМЕРИКИ \$28 дол.

Пішіть на адресу: AMERICA EUROPE CO., 109 Greenwich St., New York.

Число телефону 4544 Rector.

\$2.00 МІСЯЧНО.

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ. Позаяк у нас оставше значне число 75 доларових говорючих машин, які неспродані, перелазимо, тому вирішили випустити ці гарні грам-онони з 50 руськими піснями по \$31.25 з гаранцією на 10 літ.

Коли Ви хочете бути вдово-лені, звертайтесь до нашої фірми, яка існує вже від 20 літ і яка здо-була собі довіру і пошту в Італії, Державі і Канаді. Пришліть \$5.00 на задаток а ми одразу випишемо Вам сей гарний інструмент.

Продаємо також много ви-соких грам-ононів на сплату по \$2.00 місячно. Жидайте нашої безплатної катало-га музичних інструментів.

GREATER NEW YORK PHONOGRAPH CO., 308 GRAND STREET, NEW YORK, N. Y.

ВІКОМУ НЕ ДАЙТЕ СЯ ОБЛАМУТИТИ! ДОВГА ПРОБА НАШИХ ФОНОГРАФІВ ЦІЛКОМ ЗА ДАРМО!

40 русько-українських співанок даром і пре-красний альбом на рекорди і 12 фото-графія славних співаків світових.

Помінене видане також каталогу, посилаємо для кож-дого почтою цілком даром або даємо кождому, хто нас в наших складах віддає, котрий є отворений щоденно до 10-01 течером, а також в неділі і свята.

ІВАН РУДЕНСКИЙ

INTERNATIONAL PHONOGRAPH CO.
196 E. HOUSTON STREET, D 49 NEW YORK, N. Y.

\$1.00

місячно!

Адвокат і нотар

ИОСИФ ГЕЛЛЕР

обороняє в справах кримінальних і правний до-радає, переніс сано канцелярію адвокат-ську до наменці від с. 329 1st 10-та уліця.

ГОДИНИ УРЯДОВІ від 8-8.

Для убогих поради правна даром між 6-8 вечір.

ИОСИФ ГЕЛЛЕР, адвокат і нотар

329 E. 10th St., New York, N. Y.

Телефон: Orchard 1973.

Читайте руські книжки і газети бо часто читане веде до просвіти, а просвіта — се сила.

КУПУЙТЕ ФАРМИ НА ПЕРШІЙ РУСЬКІЙ КОЛЬОНІІ!

Лучше се добра нагода з незначним вкладом і капіталом доробити ся в короткім часі красною маюти. Наші фарми положені недалеко великого міста Мілвіл, збісного з великого числа розпорядних фабрик. А чейже кождий розумний чоловік се правдиво оцінить, що значить мати фарму й вести господарство недалеко великого міста і фабрик. Хосен з того с для фармера по-двійний. Перше: дешкий і добрий збут ріжних продуктів, які приносять фарма; друге: маючи вільний час при господарстві легко найти добрий заробок у фабриках.

ЦІНА ФАРМИ НЕЗВИЧАЙНО НИЗЬКА! СПЛАТИ ДУЖЕ ДОГІДНІ!

Пять-акрова фарма коштує всего \$400.00. Щоби дати с-году нашим Землякам легко набути фарму на власність, продаємо їх на найдогіднійшій сплаті. Задаток в готівці всего \$200.00, а решту розкладаємо на місячні рати по \$1.00 від одного акра. Хто хоче то може купити фарму, які числять більше ніж 5 акрів. Для людей, що мають більшу готівку, маємо на продаж багато фарм вже готових враз з будинками, господарськими знарядями і інвентарем — в ріжних цінах і в ріжних розмірах.

Хто скорше поспішить ся з купном землі, сей дістане землю в ліпшій положенні і ближше міста. Хто має намір купити фарму з доброю землею і в догідній околиці, нехай не тратить багато часу на писане листів, але нехай віджадує ніякого доларів на дороге і на місці огляне землю і фарми. Не жалуйте часу і труду! Ми є певні, що оглянувши власними очима, не відкажете по купу-вати фарми. Найдогіднійшій дії в тижні с субота, неділя і понеділок. І пред приїздом напишіть на адресу п. Василя Матоліча, менеджера кольоніаційної компанії, 236 W. Main St., Millville, N. J.

Лист з повідомленням про день приїзду. На стадії буде Вас очікувати наш заступник, який подасть Вам всі потрібні інформації. Уважайте при тім добре, щоби не пошести в руки ріжних неспос-тій агентів, яких чизало крутити ся в тій місцевості, шукаючи за наживою для себе. — Для вигоди наших Земляків урядила компанія офіс в Філадельфії і в Мілвіл:

Адреса офісу в Філадельфії:

THE EUROPEAN COLONIZATION CO., DREXEL BUILDING, 5th and Chestnut Sts., PHILADELPHIA, PA.

Найліпша нагода для тих наших Земляків, що за-думують стати власними панями на світлі власнім господарстві. 300 руських родин закупують вже фар-ми на першій руській кольонії в Мілвіл.

Адреса офісу в Мілвіл:

THE EUROPEAN COLONIZATION CO., MILLVILLE TRUST BUILDING, 19-20 High Street, Millville, N. J.

B118

Перша Руська Фабрика Дзвонів

К. ФЕЛЧНСЬКОГО

(прибувши зі старого краю)

936 Mt. Vernon St., SCRANTON, PA.

ВИБРАЛИ ДЗВОНІ РІЖНОЇ ВЕЛИЧИНІ, ГАРМОНІЇ, НА СТАРОКРАСВУ ФОРМУ І АМЕ-РИКАНСЬКУ, З НАЙЛІПШОГО МЕТАЛУ І ПО НАЙНИЗЬШІ ЦІНІ, ДАЮ ТАКОЖ НА СПЛАТУ.

Гаранція на 10 літ.

В ДРУКАРНІ „СВОБОДИ“

можна дістати такі книжки:

Ангельський хор, збір-ник: народ-перев. пі-сень під ноту ч. I. 25

Ангельський хор, часть II. 5

Америка 15

Бог Надежда Моя 1.00

Бог радость моя \$1.40

Хліб души 60

Хліб Душі 1.80

Хліб Душі, латинськи-ми буквами 2.00

Ангельський хор, збір-ник: народ-перев. пі-сень під ноту ч. I. 25

Ангельський хор, часть II. 5

Америка 15

Бог Надежда Моя 1.00

Бог радость моя \$1.40

Хліб души 60

Хліб Душі 1.80

Хліб Душі, латинськи-ми буквами 2.00

Ангельський хор, збір-ник: народ-перев. пі-сень під ноту ч. I. 25

Ангельський хор, часть II. 5

Америка 15

Бог Надежда Моя 1.00

Бог радость моя \$1.40

Хліб души 60

Хліб Душі 1.80

Хліб Душі, латинськи-ми буквами 2.00

Ангельський хор, збір-ник: народ-перев. пі-сень під ноту ч. I. 25

Ангельський хор, часть II. 5

Америка 15

Бог Надежда Моя 1.00

Бог радость моя \$1.40

Хліб души 60

Хліб Душі 1.80

Хліб Душі, латинськи-ми буквами 2.00

Ангельський хор, збір-ник: народ-перев. пі-сень під ноту ч. I. 25

Ангельський хор, часть II. 5

Америка 15

Бог Надежда Моя 1.00

Бог радость моя \$1.40

Хліб души 60

Хліб Душі 1.80

Хліб Душі, латинськи-ми буквами 2.00

ЦІННИК КНИЖОК, які можна дістати в друкар- ні „Свободи“:	Пісні про Канаду і Ав- стрію	Смерть
Релігійні вірвання	Розмова Поліка з Ру- сина	Степові люди
За Сестрою, повість	Слово ч. 5.	Як мужик ходив до царя правди шукати
Руський шуткар, 212 гарних шук до заба- ви	Слово ч. 6.	Жіночий ялик. — Не- вдалий лиць
Русько-англійський тлу- мач	Хлопська доля	Народний рух австр-у- горських Русинів
Страйк	Через кордон	О підземних скарбах Оповідання про заздрих богів
Риняр і смерть	Хто з чого живе	Покуса
Про нутро землі	Які то є люди на землі, з 20 образами	Весела книжочка з о- бразами
	Принц і пуждар, опові- дань	
	Страшна пісенька	

Заложено в 1899 р.

HENRY C. ZARO

Каблева адреса: „ZARONC“.

Телефон: 7006 & 7007 Orchard.

METROPOLITAN SAVINGS BANK BLDG.,

No. 3 N. Third Ave., Corner 7th Street, New York City.

АВТОРИЗОВАНА АГЕНЦІЯ ШИФКАРТ НА ВСІ КОРАБЕЛЬНІ ЛІНІЇ,
ВИМІНА І ПЕРЕСИЛКА ГРОШИЙ ДО ВСІХ ЧАСТИЙ СВІТА.

ВЖЕ ЛИШЕ КОРОТКИЙ ЧАС КОШТУЮТЬ

\$22
\$22

ШИФКАРТИ

на найліпші поштові пароходи, всего
ЗЕЛІЗНИЧІ БІЛЕТИ ДО ВСІХ ЧАСТИЙ СВІТА.

При пересилці грошей до краю будьте обережні. Наш офіс, один з найстаріших і найпевніших в Нью Йорку, пересилає гроші до краю в протязі 10 днів, а за „малою“ доплатою в протязі 36 годин телеграфічно.

ПОЗІР! Лише у нас дістанете поштову посвідку зі старого краю на доказ, що ви-
слані Вами через нашу фірму гроші до краю виплачено скоро і точно
адресатові.

НАША ТАРИФА ДЛЯ ПЕРЕСИЛКИ ГРОШИЙ ДО КРАЮ Є НАЙДЕШЕВША І ЦІЛИХ ЗАЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.
Порівняйте лише наші ціни з іншими, а переконаєтеся в цьому.

5 Корон	\$ 1.12	55 Корон	\$11.35	105 Корон	\$21.52	200 Корон	\$ 40.75
10 „	2.15	60 „	12.38	110 „	22.55	300 „	61.35
15 „	3.18	65 „	13.40	115 „	23.60	400 „	81.80
20 „	4.20	70 „	14.42	120 „	24.62	500 „	102.20
25 „	5.22	75 „	15.45	125 „	25.65	600 „	122.70
30 „	6.24	80 „	16.45	130 „	26.67	700 „	143.15
35 „	7.26	85 „	17.45	135 „	27.68	800 „	163.60
40 „	8.28	90 „	18.45	140 „	28.70	900 „	184.00
45 „	9.30	95 „	19.50	145 „	29.71	1000 „	204.00
50 „	10.30	100 „	20.50	150 „	30.71	2000 „	408.00

ПРИ БІЛЬШИХ СУМАХ ЦІНИ О МНОГО ТАНЬШІ.

ВІДДІЛ НОТАРІАЛЬНИЙ полагодує всі старокраєві справи і виробляє всіні
документи скоро, тано і під гаранцією. Порада безплатна. Наш офіс отворений щод-
ня від год 8 ої рано до години 7. вечером, в понеділок і четвер до 10. вечером,
в неділю від год 9 рано до год. 1. в полудне.

ПРОФ. НИК. ІВ. УСАЧЕВ.

Проф. Николай Иванович Усачев, славний ро-
сійський письменник і чоловік, що займає ви-
значне становище серед свого народу, пише:

„Гессен цигаретки дають дим, в я-
кій навіть найбільше вибагливі курці
знайдуть вповні і найбільше можливе
удоволєненє. Вони визначають ся тим, що
дають курцям розкоші, якої не знайдеть
ся в цілій історії курєна“.

Ник. Ів. Усачев

5¢

„THE
STANDARD
OF
AMERICA“.

СВІДОДА

10 Під прапором свободи.
15 Вибір патріотичних
деклямацій

15 Стріляй на смерть, ро-
бітничья драма

15 Американець, веселий
образ з життя народу

15 Пашиїт на адресу:
СВОБОДА
83 GRAND ST. JERSEY CITY, N. J.

10 **ЖІНКИ!** Учїть ся акушері
у себе в дома. Наука в російській або
польській мові. По спільному наданню
додатку. Незамовні позначки можуть мати
старанну обслугову даром. Лічимо всілякі хо-
роші жінок і дітей. Адресуйте:
Dr. C. DEUTSCH, School of Midwifery
229 E. 14th St. Dept. S. New York, N. Y.

До хорих
Русинів
по всіх заку-
тках
Зачекав
Держав!

Д-р. Б. ГОГЕНБЕРГ,
славний спеціаліст зі старого краю
порукає своїм терпачим Русинам, так
жінчинам як і жінчинам свої успіш-
ні лікарські услуги.

Лічить з найліпшим і найпевні-
шим успіхом ревматизм, всіні не-
доматані жолудкові, недуги утроби,
нирок, згублене жил, гемороїди,
структуру або зруженє мочового
наказу, недуги венеричні, як рівно
всілякі наслідки таких недуг, не-
дуги шкіри, різні загрозення крові
і т. д.

Допонує всіні найкращі операції
жінчин, жінчин і дітей в своїй
офісі або в домі пацієнта, спеціаль-
но же на прохання при допомозі
спеціалістів з Відня.

Если би хтось не міг прийти особ-
исто, нехай опише листово з по-
ширим довірем свою недугу, а дістанє
совісну і обов'язкову пораду.

На відповідь залучить поштову
марку.

Dr. B. HOGENBERG
304-2nd Ave., (між 17 і 18 у.),
NEW YORK CITY.
Години офісові: щоденно від 8-ої
рано до 8-ої вечер.

НЕБУВАЛА СПОСІБНІСТЬ ІЗДИ ДО КРАЮ!!!

Хто не має досить грошей а хотів би
до краю їхати на експресових кораблях
нехай сейчас зголосить ся особисто до:

A. HERZ, 73 West St., New York, N. Y.

TELEPHONE RECTOR 2413.

НАСТАЛО ЛІТО!

Тепер пора радіуватись гарним літнім часом. За \$3.00
можете купити у нас 5-доларовий фотографічний апарат,
яким можете зробити гарні ФОТОГРАФІ! Вашої рідни-
ї, приятелів і всіні види. Вправа не потрібна, легко на-
вчитись. Хтонебудь може знімати фотографії сям апа-
ратом.

Пришліть нам \$1.00 а ми Вам пішлемо сей апарат
з потрібними поясненнями. Решту в сумі \$2.00 заплаћте
при відборі апарату.

Не відкладайте, але замовляйте тепер.

HOFMAN BROS.,
77 SECOND AVE., Department 5, NEW YORK, N. Y.

\$15 Шифкарти до Старого Краю \$15

За \$15.00 можете повернути до Старого Краю на найліпших па-
рах, підходящих в днях 1 і 18 червня а на два тижні до
по \$22.00 до пристаней (портів) БРЕМЕН, ГАМБУРГ, РИТЕР-
ДАМ або АНТВЕРПЕН. Удільте ся тільки до нас, до нас або осо-
бисто, а переконаєтеся о правдивій дешевизні шифкартів; речино,
що нігде дешевше не дістанете, як лише у нас. Ми стараємося
всегда, щоб пасажир був задоволєний з подорожє, дякуючи на-
шій ціні на шиф, що чотирох пасажирів дістанє особну кім-
нату, страви подані до стола, електричне освітленє, віддача ку-
рків і всіні вигоди, яких не знайдете на інших інших шифках.

EUROPEAN STEAMSHIP CO. Dept. S.
115 FIRST STREET, NEW YORK, N. Y.
\$25.00 ШИФКАРТИ ЗІ СТАРОГО КРАЮ \$25.00

**Д-ра Ріхтера
Pain-Expeller**

Усуває всікі болі як: ревматизм,
подагру і невралгію. Є помічним
средством проти паралізу суга-
вів і мускулів, як також на вики-
нення і легкі рапи. Скоро усуває
перехолоду, інфлюєнту і болі
горла. Забарює заралєно лег-
ких, усуває докучливі болі гру-
ди, голови і зубів.

Чотири до п'ять крапель до одної
склянки води дасть Вам знема-
лючий як проти всіхніх докучли-
востей горла.

Уживаючи стало 4 краплі до од-
ної склянки води, усуває корчі
жолудкові і але травлення.

Сей правдивий лік знаходиться в
пльки в такій коробці, яка тут
представлена.

Вистерігайтесь численних на-
слідувань.

25 і 50 пил. бутелька у всіх
аптеках.

F. Ad. Richter & Co.,
74-80 Washington St., New York, N. Y.

ПОУЧЕНЄ ДЛЯ ЗМІНЯЮЧИХ АДРЕСИ.

191

(Тут написати місцевість, дату, місяць і рік)

Postmaster,

Dear Sir:

Please forward all my mail matter addressed to
Прому пересилати всі мої пошти посылки адресовані до

(Тут написати своє ім'я і назвсько і стару пошту адресу)

to my new address given below, and accept my thanks,
на мою нову адресу повинні подати і прийняти мою подяку.

Yours respectfully

Своє ім'я і назвсько

(Тут подати нову мою адресу)

New address:

Щоби член Р. Н. С. і передплатники „Свободи“ не дізна-
вали ніякої перерви у
відбиранню часопису,
подаємо ось-тут вір-
ний кожний член змі-
нючий місце мешка-
ня, обов'язаний до-
кладно ривовнити, пі-
сля поданих вказівок
і віддати його лесто-
посови, котрий дору-
чував часопис на ста-
ре мешканє. Де не до-
ручують „лестосови“,
там належить ту кар-
точку віддати поштаро-
ви. На підставі сего
повідомленя, почта до-
ручить Вам кожне число на нову адресу, хотий часопис буде адресована на
стару адресу. Кожний член обов'язаний рівночасно повідомити секретара свого
Відділу про зміну свого мешканя, щоби той вписав сю зміну на Місячний Ви-
каз для Експедиції „Свободи“.

Коли ж члени поступають після поданих нами вказівок, тоді уступають
всікі нарікання на недоручуванє їм часопису в часі зміни їх мешканя, як се
дотепер водилося. Член, котрий змінє місце мешканя, а не повідомить пошту,
такому членови з наказу пошти ми приневолені вистримати виплату часопису
аж до часу, коли дістанемо від місц. секретаря місячний Виказ зі змінами адрес.
Закі адм. „Свободи“ дістанє Виказ зі змінами, упише звичайно кілька тиж-
нів, а член через той час не одержує часопису, бо експедиція „Свободи“ не
знає його нової адреси.

Колиж тепер член Р. Н. С. і передплатники приновляють ся до сей ко-
рисної для них поради, тоді напевно не будуть дізнавати ніякої перерви у від-
биранню часопису.

Хто сам не може вповнити повнєшого квірця, сей повнєн попросити о
се когось зі своїх знайомих.

Експедиція „Свободи“.

BANK OF EUROPE

ПЕРШІІ, СЛАВЯНСЬКІЙ, СТЕПОВИЙ БАНК
В АМЕРИЦІ

ПІД ДОГЛЯДОМ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАСТИ.

FIRST AVE. Cor. 74 Str., NEW YORK, N. Y.

Капітал і надвижка \$250,000.00. Щадничі вклади \$2,500,000.00
ПРИНИМАЄ ШАДНИЧІ ВКЛАДИ. ПЕРЕСИЛАЄ ГРОШІ ПОЧТОЮ І ТЕЛЕГРАФІЧНО.
По інформації пишуть в рідній мові.

Банк отворений щодня від 9—3, в суботу від 9—12. В неділю
і четверги від 7—9.

ІВАН НЕМЕТ

б. заступник ц. і н. КОНЗУЛЯ

457 WASHINGTON STREET, NEW YORK, N. Y.

395 BROADWAY NEW YORK 1597 SECOND AVE., NEW YORK 150 SECOND ST. PASSAIC, N. J.

ОДЕРБЕРГ-ШЛЕСК-АВСТРИЯ.

„Висилаючи гроші до краю поштою чи телеграфічно, вики-
нувши шифкарти чи переводчи справи нотаріальні, пам'ятайте, що
адресу чоловіка який стоїть від трийцять літ на сторожі ваших
інтересів і обслуговує кожного чесно, скоро і добре“

JONH NEMETH, 457 Washington St., New York

На 3-місячну пробу!

Напишіть до нас, а ми Вам вишлемо гарний
грамофон і 32 штук пісень і музик.

Можете через 3 місяці виробувати наш
грамофон, а если буде задоволені з него, то
будете виплачувати. Не задоволені, то не бу-
дете платити.

Пишіть зараз по каталог і інформації, за-
лучаючи марку на пересилку до:

Liberty Commercial Co.
233 E. 14 St. New York, N. Y.

**ДАРМ. Знаменита бритва
і револьвер на 7 вистрілів.**

ГРОШІЙ НЕ ПРИСЛАЙТЕ. Щоби ознако-
мити докупити а найліпшим новим 7-лі-
нним годинником, ми пішлемо сю гарно
гравіровану жіночу або мужську золоту го-
динку а подвійними конвертами з добрим
осередком і гамінієм за \$5.80 а додатком
револьвера і бритви. Гарантія на 20 літ. Ка-
ждої годичної вартості \$15.00 а револьвер і бритва \$5.00. Стратегічно обсте-
жуйте! Нам се оголошенє і подарує свою адресу а ми пішлемо Вам
до оглядення і на пробу. Коли се задовольте нас, виплатить агентова
і копія перекладен. Пам'ятайте — револьвер і бритва даром.

FISHLAIGH & CO., 1151 Athenaeum Bldg., Chicago, Ill.

**СПРОБУЙТЕ НАШОГО
ФОНОГРАФУ З МІСЯЦІ
БЕЗПЛАТНО!**

Если не був би добрий, звер-
ніть нам. Ся проба не буде Вас
коштувати ані цента. Тисячі
наших ностумерів пересвід-
чилися, що наш фонограф є
найліпшим.

24 і 50 руських пісень без-
платно.

Гарантія на 15 літ.

Продаємо дешевше, як другі
компанії, позаяк ми є **ФАБРИКАНТАМИ.**

Пиші до нас по руськи, а ми вишлемо Вам даром гарний, ілюстрований каталог.

ROYAL PHONOGRAPH CO.
91 E. 4th St., Dep. 5, NEW YORK, N. Y.

СКЛАДАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ГОЛОДУЮЧИХ В ГАЛІЦІНІ